EN VEJ TIL ALLE

Ungefortællinger

Dette bilag indeholder fortællinger fra 49 unge om det at være i skole- og ungdomsuddannelsessystemet. Fortællingerne blev fortalt til Socialt Udviklingscenter SUS på to fortællecamps i februar 2022 i regi af partnerskabet 'En Vej til Alle - et partnerskab for unges fremtid'. Fortællingerne blev udledt som fortællinger om et særligt tema fra en ungs samlede fortælling. Derfor kan der være flere fortællinger fra en ung. Der er i alt 85 fortællinger.

Socialt Udviklingscenter

Jeg kan ikke huske noget fra min barndom

Jeg er det, som man kalder særlig sensitiv, og de fleste tror, at det er et personlighedstræk. Det er det selvfølgelig også, men det er også en biologisk betinget ting, ligesom når man har ADHD osv. Jeg er det enorm meget, så det er sådan noget med, at jeg bliver meget påvirket af lyset og andre folks stemninger. Bevægelser er jeg rigtig, rigtig påvirket af, så når jeg skal koncentrere mig, skal der helst ikke være nogen omkring mig.

Bare sådan noget med at blive forstyrret af lyset i klasselokalet, og at ens sanser er så følsomme og så skulle lære at finde ud af, hvordan man er til stede i et rum, hvordan man er til stede i sin egen krop. Det syntes jeg var vildt svært. Men igen, der drukner jeg mig selv i arbejde, altså jeg gør mig selv travl med min skole, for det kan jeg finde ud af. Jeg har let ved skolen, jeg har det let arbejdsmæssigt, så på den måde.

Samtidig med det er jeg også vokset op i en familie, hvor rigtig mange mennesker har diagnoser; ADHD, autisme. Forskellige ting og samtidig med det også fysiske sygdomme. Fordi jeg har svømmet og været i et lukket miljø, så har jeg ikke været klar over, at jeg har været særlig sensitiv dengang, fordi jeg hele tiden skulle noget. Der har altid været en plan, så jeg har ikke haft tid til at tænke mig om og mærke efter.

Der var lange perioder, hvor jeg slet ikke kunne føle noget. Jeg var bare tom og en skal. Altså jeg har rigtig mange ting….. det har jeg senere hen snakket med psykologer om, at jeg kan slet ikke huske særlig meget fra min barndom. Jeg har ingen minder. Intet. Der er bare tomt, og det har jo været konsekvensen af det. Altså når man lukker så meget ned for sig selv, så er du faktisk ikke til stede eller også er du så meget til stede, at du ikke registrerer de ting, som du oplever. Det er først fra, jeg er sådan 17 år, at jeg sådan rigtigt begynder at have erindringer om mit liv, og det er jo ikke lang tid. Jeg troede også, at der måtte være noget galt med min hjerne, fordi jeg nærmest ikke kunne huske noget.

Mega gode karakterer, men tom indeni

Jeg har virkelig følt mig overset i min barndom, særligt også i skolesystemet, at der ikke var nogen, der spurgte ind til, hvordan jeg havde det eller overså, at jeg måske ikke havde det godt, selvom jeg var super god til bare at putte en facade på.

Jeg havde det ret svært i folkeskolen. Jeg havde svært ved at føle, at jeg havde venner. Jeg havde venner i mit svømmemiljø, men jeg havde ikke rigtigt nogen venner i skolen. Jeg havde svært ved at danne relationer, fordi jeg ikke følte, at jeg kunne relatere til mange af de andre. Jeg følte også, at der var kliker. Plus, at de hellere ikke havde nogen derhjemme, eller det vidste jeg i hvert fald ikke, der var syge. De havde ikke nogen, som de skulle tage stilling til. Generelt set var jeg bare rigtig meget alene, og jeg dyrkede individuel sport, som også var meget på den måde.

Jeg kom igennem med mega gode karakterer og så videre. Men lige så stille og roligt går det op for mig, at jeg på en eller anden måde ikke var glad. Jeg har ret tit bare gået igennem mit liv med nedlukkede følelser og så kørt på autopilot. Jeg er vildt god til at presse mig selv ud over mine egne grænser, så jeg har bare tænkt, at fordi jeg havde en søster, der fik mere opmærksomhed end mig, så har jeg kæmpet med ikke at føle mig god nok. Jeg har hele tiden følt, at jeg var nummer to, og jeg skulle være bedst til alt for at få mere opmærksomhed.

Jeg skulle have de bedste karakterer, jeg skulle være den bedste svømmer. Jeg pressede bare mig selv så langt ud, at jeg var sindssygt god på papiret. Jeg var jo helt vild, og jeg havde opnået de vildeste ting, men jeg havde det ikke godt indeni, for jeg var helt tom. Jeg kunne ingenting mærke. På den måde kom jeg igennem det, men på bekostning af, at jeg udbrændte mig selv.

Jeg lå og kørte skraldebil

Det eneste, som der var lidt besværligt på uddannelsen, det var at tage de otte timer om ugen med fire lektioner. Hvis ikke vi havde fået merit for det, så skulle vi have dansk, engelsk, matematik og fysik. Det blev vi nødt til at tage.

Jeg kom igennem det, men det er nok det sværeste ved skolen, det var at klare timerne, fordi vi havde to dage kun i klasselokalet. Jeg hører ikke til i en klasse. Jeg hører ikke til at skulle være stille i et lokalt. Jeg er håndværker. Jeg skal være på et værksted.

Jeg var så heldig, at det var i starten af corona, så det blev meget hurtigt til hjemmeundervisning. Der skulle vi kunne møde op på Teams. Det var klokken 8:15 om morgenen og så igen klokken tyve minutter over tre om eftermiddagen. Men jeg lå meget af tiden og kørte skraldebil og arbejdede med mine venner. Den dag, hvor jeg skrev min eksamen, der sad jeg i en skraldebil og skrev den. Jeg lavede den hurtigt færdig der, og så hoppede jeg ud og arbejdede videre.

Timerne i klasselokalet skulle bare overstås. Nu er jeg så på mit hovedforløb, og der har vi ikke undervisning på den måde. Vi har to gange fire timer om ugen, og så har vi undervisning i klassen, men det er mere relevant undervisning. Det er værkstedsundervisning.

Jeg pjækkede hele 7. klasse

Jeg har hoppet rundt i skoler hele min folkeskoletid. Jeg gik cirka 3 år på hver skole. Jeg startede ud på en fra 0. til 3. klasse, hvor jeg blev mobbet hver dag, og så blev jeg flyttet over til en privatskole, hvor de ikke kunne håndtere nogen, der ikke var normale, og i 6. klasse fik jeg konstateret ADHD, autisme og generelt aspergers syndrom. Der kunne de ikke håndtere mig. Altså jeg blev sat i et hjørne og fik sat høretelefoner på ørene, og så lå de og hev 25.000 kr. ind på mig uden at lære mig noget. Jeg havde så en pissegod lærer på privatskolen, der kunne tage mig til side, og som hjalp mig lidt. Men de kunne ikke gøre noget som helst for mig. Jeg begyndte at få voldelige udbrud og så valgte mine forældre at flytte mig til en normal folkeskole.

Jeg tog en beslutning, uden mine forældre vidste det. Jeg tog hjemmefra hver dag og vidste, hvornår de var taget på arbejde, og så kom jeg hjem igen. Jeg havde den bedste tid i mit liv. Jeg tog hjem, lagde mig til at sove igen, spillede PlayStation. Men jeg fik så et helt års fravær i 7. klasse, og så røg jeg på specialskole, og jeg havde ikke lyst til at møde op eller noget som helst. Vi blev samlet op i en taxa derhjemme, og han kunne holde derude og dytte af mig, og jeg kom ikke ud. Men så fik jeg en lærer, der tog et væddemål med mig. Hun mente ikke, at jeg kunne klare at komme i skole i 14 dage. Det mente jeg jo så godt, at jeg kunne, så det væddede vi om. Siden det væddemål, så er jeg mødt op i skole hver dag, og jeg færdiggjorde min 9. og 10. klasse.

Men det var også bare det rigtige sted for mig. De sørgede for, at vi også kom afsted på ture. Hele tiden holdte de os ved hornene. Hvert år, i uge 10, så tog vi på skiferie med skolen, og hver sommer tog vi på lejrskole, så de sørgede for også at få os væk hjemmefra, fordi ja... nu kom jeg fra et stabilt hjem, men der var mange i skolen, som havde et mindre stabilt hjem med forældre, der måske ikke havde råd til at tage på ferier og sådan noget. Så tog skolen os med på ferie, og de holdte ved.

Det har taget nogle år, men jeg kom da igennem det

Jeg har haft en lidt svær tid i folkeskolen. Sådan lidt op og ned.

Jeg kan ikke lide for mange mennesker, for mange i klasselokalerne, så jeg er gået fra at have skiftet skole hele tiden. Det samme med uddannelser. Det er bare gået lidt skævt. Jeg kunne ikke tage mig sammen i timerne, og jeg har også selv siddet og sovet. Jeg kan ikke følge med i timerne. Det er gået for hurtigt.

Det var kommunen, der flyttede mig. Det tog noget tid, men det blev gjort. Min sagsbehandler gjorde det for mig. Hun ville gerne støtte mig i alt. Jeg gik i almindelig folkeskole til 4. klasse og så på privatskole fra 4. til 9. klasse. Det blev ikke bedre der. Jeg havde dårligt nok nogle lærere. Jeg sad altid og lavede det selv, så jeg har ikke lavet noget i 6 år. Jeg havde meget fravær, fordi jeg jo ikke havde nogle lærere, der tog sig af mig, så jeg ville hellere bare lave ting derhjemme.

Jeg har vidst, at jeg var ordblind siden 4. klasse, men jeg fik ikke noget hjælp eller støtte. Nej, det er noget, som jeg selv har arbejdet med. Det har taget nogle år, men jeg kom da igennem det. Jeg tog min eksamen på privatskolen. Det blev ikke lige de bedste karakterer, men det blev gjort.

Jeg har prøvet at tænke på det positive frem for på det negative og så bare prøvet mig frem.

Beslutningerne blev truffet hen over hovedet på mig

Den første dag efter sommerferien i 3. klasse mødte jeg op, sammen med min mor, på skolen, men jeg var ikke længere indskrevet på skolen. Jeg skulle på specialskole. Det var der bare ikke nogen, der havde fortalt mig. Jeg forstod det ikke. Så jeg gik på specialskole fra 3. til 6. klasse.

6. klasse skulle jeg tage om. Det blev jeg pisse sur over. Det forstod jeg ikke, hvorfor jeg skulle, og de forklarede det ikke, men de sagde bare, at sådan var det.

Jeg tog mig ikke sammen i skolen. Jeg magtede det ikke, og jeg kunne ikke se, hvad jeg skulle bruge det til. Det eneste jeg tænkte på i folkeskolen, det var, at jeg bare gerne ville ud. Komme ud at arbejde, for jeg kunne mærke, at jeg skulle ud at lave noget – ikke noget særligt, bare lave noget.

Da jeg kom tilbage i folkeskolen i 7. klasse, var det svært at få venner, så jeg så bare Youtube eller sov i timerne. Lærerne gav op på mig. Jeg tog mig sammen i 9. klasse, fordi jeg vidste, at jeg ville være fucked, hvis jeg ikke bestod, og så bestod jeg også, så det er fint.

Efter folkeskolen sendte kommunen mig på efterskole. Det var et helvede. Jeg lærte ingenting. Det var ikke den efterskole, som jeg skulle have været på. De sagde, at jeg skulle vælge tre efterskoler, som jeg ville på. Jeg valgte to, men de valgte en helt tredje for mig. De traf valget om, at jeg skulle på efterskole. Jeg gik ud to uger før det stoppede.

Man ved ikke, hvad normalt er

Jeg er stolt af den, som jeg er blevet i dag, og hvor jeg er. I starten var det jo fordi, at jeg ikke var glad for den, som jeg var. Jeg havde det så svært med, at jeg så gerne ville passe ind hos folk. Der passer jeg bare ikke ind. Altså de havde det sgu lige så af helvedes til, som jeg havde, og de var sgu ligeså dumme at høre på, som jeg var. Og det var dem, som jeg passede ind med. Så begyndte jeg stille og roligt at komme tilbage til noget normalt. Men det kan man alligevel ikke, for du ved ikke, hvad der er normalt, og så bygger du bare noget nyt op derfra.

Hvis du skal skaffe nogle venner, hvis der er en bestemt vennekreds, som du gerne vil være i. Hvis du har det sådan, "dem der har jeg det godt med," men udseendesmæssigt eller et eller andet, så passer du bare ikke ind. Så skal du lave dig om for at være sammen med dem. Det er ikke, fordi du på en eller anden måde bliver dømt, men du er bare nødt til at krænke dig selv for at passe ind, uden at du føler, at du bliver dømt eller at du faktisk bare bliver dømt.

Men når man så kommer, så hjælper de alligevel ikke

På mit afgangsbevis står der, at jeg har fået 0 i alt, men min skole siger, at jeg har bestået alt. Lige meget hvor jeg tager hen, så fortæller de mig, at det skal jeg snakke med min gamle skole om, men skolen siger, at jeg har bestået. Alligevel står der online og på mit afgangsbevis, at jeg har dumpet skolen, så det er rigtig svært at finde ud af at komme videre i mit liv og ligesom at få fundet den uddannelse, som jeg gerne vil.

Jeg har et mål om at arbejde med biler og så videre, men det kan jeg aldrig opnå, fordi de karakterer, som jeg har arbejdet for i min skoletid – det er tidspunkter, hvor jeg arbejdede for at få mine karakterer –, de er ligesom gået tabt. Altså bare kastet over højre skulder. Jeg kan bruge min skole til nul og niks. Det irriterer mig grænseløst, at jeg skal arbejde så meget for noget, som jeg alligevel bare får kastet væk.

Altså jeg ved jo ikke, om det er en fejl. Den sidste skole jeg gik på, der var lærerne, når jeg bedte om hjælp, rigtig opgivende. Der var lige en lærer, min matematiklærer, han var den eneste, der prøvede at skubbe mig sådan, "du kan godt". Han var den eneste grund til, at jeg sådan rigtig gad at bruge min tid på at prøve at få gode karakterer. Ellers var det bare sådan lige meget, hvad mine karakterer sagde. Det var bare, "du kan få lov til at passe dig selv", og sådan har det været.

Det er også det med, at "husk du kan godt komme til mig, hvis du har brug for hjælp", men når du så kommer, så er der intet. Så er det sådan, "det må du lige selv finde ud af, det kan du godt. Det ved jeg, at du kan. Skal du bruge noget hjælp, det var ærgerligt, ærgerligt." Der er ingenting. På min sidste skole fik jeg bare af vide, at "lav det der, det klarer du selv", men det fik jeg også at vide på friskolen, at det var det samme.

Jeg har altid vidst, hvad jeg skulle være

Jeg har altid vidst, hvad jeg skulle være. Jeg skal være VVS'er, og jeg skal være økonomisk uafhængig, når jeg er 25! På et tidspunkt var der var en masse ballade her i byen, og så tænkte mig og min mor, at det var bedst, at jeg kom væk, så vi flyttede til Odsherred. Hvad var jeg? 10-12 år gammel, nå det er også lige meget. Så flyttede vi herover og jeg gik oppe på xx skolen. Der gik jeg et par år, og det var helt fint. Der var også nogle lærere, som jeg ikke kunne så godt med, men det gik fint, og jeg fik okay karakterer.

Og så gik jeg ud af 9. klasse med okay karakterer, det vil jeg sige, i forhold til, at jeg næsten ikke har gået i skole. Så startede jeg på EUC, teknisk skole inde i Roskilde, og gik der lidt. Det gik fint, og jeg kunne godt lide at være der, men en dag kom min lærer og sagde, "det går sgu ikke det her, din matematik er sgu for lav". Jeg kunne simpelthen ikke komme videre på grundforløb 2, fordi mit matematiksnit var for lavt, så jeg ville dumpe uanset hvad, og så tænkte jeg, at der ikke var nogen grund til at gå til eksamen så. Jeg blev kort sagt smidt ud, og det var 14 dage inden eksamen. Jeg tror også godt selv, at jeg ville kunne det, men det fik jeg sgu ikke lov til, og så tænkte jeg fuck det!

Der gik en uge måske. Kort tid efter var det min lærer, der mente, at det var en god idé, at jeg tog en FGU. Der går jeg så nu. Det kan godt kan være lidt for meget som en børnehaveklasse, hvis man kan sige det sådan, hvor det er, at vi sidder og spiller meget kort, spiller spil og sidder og ser film, og det kan godt irriterer mig.

De svære relationer

Jeg har gået på mange forskellige skoler, fordi vi flyttede nogle gange, og fordi jeg blev mobbet. Jeg har aldrig rigtig haft venner i folkeskolen, og de mange skift gjorde det endnu sværere at få venner. Det er svært at møde nye mennesker, når man er vant til ikke at kende folk særlig længe ad gangen. Man gider ikke rigtig blive ved med at lære nye at kende.

Fordi jeg blev mobbet meget og ikke havde venner, så gjorde jeg rigtig meget for at passe ind i fællesskabet. Jeg var ikke så god til at sætte grænser, og jeg gjorde bare, hvad de andre ville have mig til. Jeg var en "pleaser".

Det var først efter folkeskolen, da jeg kom i en ungdomsklasse og nu også på FGU, at jeg har fået rigtige venner. Og det er først efter, at jeg har fået rigtige venner, at jeg kan se, at de andre var falske venner.

Rigtige venner respekterer ens grænser og har ens ryg.

Ensporet vejledning

Jeg har altid godt kunne lide at lave mad, men jeg har aldrig tænkt på det som en fuldtidsbeskæftigelse, for de fleste kan vel godt lide at lave mad. I 9. klasse, da jeg skulle til vejledning hos min UU-vejleder, der landede snakken hurtigt på madlavning, og han vejledte mig til at starte på kokkeskolen. Jeg fulgte hans råd, men jeg følte aldrig rigtigt, at han spurgte ind til, hvad jeg ville i mit liv.

Da jeg havde været på kokkeuddannelsen i et halvt år, droppede jeg ud. Jeg fandt ud af, at arbejdet som kok ikke passede med mine drømme om en familie og et hjem, og jeg fandt ud af, at man godt kan droppe ud og starte på noget andet. Jeg ville ønske, at den UU-vejleder havde spurgt mig om, hvilket liv jeg drømte om, og ikke bare hvad en af mine interesser var.

Nu går jeg på FGU og forbereder mig på at skulle starte på HF til sommer. Efter huen er kommet på, så vil jeg uddanne mig som pædagog. Det job passer perfekt ind i både mine interesser og mine fremtidige drømme.

Sidste skoledag var en festdag

Jeg talte dagene ned til sidste skoledag i 9. klasse. Jeg glædede mig helt vildt, for så kunne jeg endelig slippe for at gå i folkeskole.

Jeg er blevet mobbet hele folkeskoletiden. Når de andre mobbede, var der ingen der blandede sig. Da læreren endelig brød ind, så blev fokus rettet mod mig, som den der var noget galt med. Jeg oplevede at blive mistænkeliggjort. Kommunen blev kontaktet, og de udspurgte min familie for at finde ud af, hvad der var galt. Men hvordan kan det være min og mine forældres skyld, at jeg bliver mobbet? De fokuserede aldrig på mobberen, men jeg tror det ville gavne mere, hvis man tog fat i mobberen. Jeg har ondt af dem, der mobber, fordi det jo for det meste er dem, der er noget galt med, og dem der har nogle problemer derhjemme.

Efter 9 år var det endelig tid til at sige farvel. Jeg deltog i første halvdel af afslutningen, men da vandballonerne blev fundet frem, der tog jeg hjem til mine rigtige venner for at feste. Jeg var færdig med at være et mobbeoffer.

Lærerens betydning

Min matematiklærer sagde, at jeg var dum. Han sagde, at jeg skulle stramme mig an, og jeg prøvede virkelig. Men når jeg ikke kunne finde ud af det, då sagde han bare, at jeg var dum. Det gjorde mig endnu dårligere til matematik, så jeg dumpede selvfølgelig også eksamen. Men nu har jeg bestået matematik på FGU, så fuck ham.

På FGU mødte jeg Per. Han er en helt fantastisk lærer. Han er der altid for én, han lytter og interesserer sig for én og hjælper, ikke kun med det faglige, men også, hvis der er noget derhjemme. Han er en rollemodel, og han tror på mig. Og så kan man altid få et kram. Der skulle være flere som Per.

Jeg er den eneste i verden, der har det her

Jeg har haft et lorteliv. Sådan føler jeg det i hvert fald, fordi jeg har været et ganespalte-barn lige siden, at jeg blev født. Men så fik jeg lov til at være der i en slags børnehave med nogle andre børn, der også havde det svært, så begyndte jeg hurtig at finde ud af, at jeg var ikke den eneste. Det havde frustreret mig sådan, "ej jeg er den eneste i verden, der har det her." Det var jeg så ikke, så begyndte jeg at få nogle venner der. Så voksede vi op sammen, og så skulle vi i skole sammen og så i en sprogklasse. Der skulle jeg så være til 4. klasse, fordi det var sådan lidt..., jeg ved ikke. Der var ikke noget, der hed 5. klasse, så jeg kom i almindelig skole.

Der gik det også rigtig godt i et stykke tid, indtil jeg fik en lærer, der ikke kunne fordrage mig, og hun var både min dansk-, engelsk- og tysklærer. Bare ved at hun havde set min mor, var jeg bare sådan, "ej hun er sådan og sådan". Så hver gang vi skulle have hende i dansk eller i engelsk, og hvis jeg ikke fattede det, så blev jeg smidt ud.

Den eneste lærer som jeg fik, som faktisk hjalp mig igennem det var en matematiklærer, som hed Simon og sagde sådan, "ej nu er det fandeme løgn. Nu stopper du fandeme". Så fandt de ud af, at jeg var ordblind, og det var først i slutningen af 6. klasse. Det er stadig lidt svært for mig i dag at skrive, men jeg har faktisk selv kunne lære mig mange af de der svære ord, som nogle ordblinde ikke rigtigt kan. Men det er fordi, at jeg bare har siddet derhjemme og øvet med mig selv og skrevet uden det skide ordblindeværktøj.

Jeg valgte FGU, fordi jeg stod og var i tvivl, om jeg skulle have et sabbatår eller ikke skulle have et sabbatår. Jeg følte ligesom, at det der danske godt kunne gøres bedre, hvorimod med matematikken var jeg bare sådan "ej fuck den matematik, det kører som smurt."

FGU, jamen det er fedt at tage en afslapning i stedet for det der almindelige folkeskole. De der folkeskoler kan jo godt være røvsyge med de der tykke bøger, hvor FGU derimod. Det er det der med, at det er mere stille og roligt. Det er et andet niveau, og man bliver ikke udsat som i en folkeskole med, "ej hvor er du dum, du kan jo ikke finde ud af det der". FGU er en slags hjælpeår, så jeg også får noget mere hjælp med min ordblindhed".

For skoleydelsens skyld

Jeg har gået på 12 forskellige folkeskoler. Det er fordi, at mine forældre flyttede meget rundt. Så jeg har gået i skole i København, i Taastrup, alle mulige steder, Holbæk. Flere forskellige skoler. Alt muligt. Jeg har lært vildt meget af det. Jeg er god til at tale med folk, som jeg ikke kender i forvejen, fordi jeg er så vant til at møde mange mennesker, så derfor har jeg ikke noget problem med at tale med folk, som jeg ikke kender. Det er ikke så svært for mig. Det har jeg i hvert fald lært af det. Men det har da også været svært at skulle vænne sig til nye folk og få nye venner og så miste dem, som man har fået.

Jeg startede på 10. klasse-centeret, og der kunne jeg egentlig meget godt lide at gå, men der var der nogle kontroverser med en, som jeg gik i klasse med, så jeg kunne ikke særlig godt lide at være der. Så kom jeg op til en samtale på rådhuset, hvor vi skulle snakke om mine andre muligheder, og så sagde hun at på en FGU, der får du også skoleydelser før du fylder 18, så det syntes jeg jo lød som en rigtig god idé. Og så sagde jeg ja til det.

Men jeg har fortrudt, at jeg gjorde det. Jeg har fortrudt, at jeg lod en anden person påvirke min skolegang, fordi det tager meget længere tid at tage en FGU end at tage en 10. klasse. Jeg kunne have været færdig med min STX nu, hvis jeg bare havde ladet være med at droppe ud. Så det er også konsekvensen ved det, men sådan er det. Nu må jeg jo bare gøre det.

Hvis jeg var blevet taget hånd om i folkeskolen, havde jeg nok været et andet sted i dag

Når jeg kigger tilbage, er det nok tiden i folkeskolen, der har påvirket mig mest. Jeg blev mobbet fra 2. til 8. klasse. Jeg var den største dreng i klassen. Lærerne kendte godt til mobningen, men de gjorde ikke noget ved det. Det gik hårdt ud over min selvtillid og mit selvværd. Og selvom jeg føler, at jeg burde være kommet over det, så sidder det stadig i mig.

Derhjemme var tingene ikke meget bedre. Min mor kæmpede for at holde sammen på det hele, men min far havde et stofmisbrug, som gjorde ham meget aggressiv. Han udøvede aldrig fysisk vold, men den psykiske vold påvirkede meget. Det var også en af grundene til, at det var så svært i skolen, for når jeg kom hjem, var der ikke noget roligt rum.

Valget om at tage på efterskole i 9. klasse er det bedste, som jeg nogensinde har gjort for mig selv. Det var en stor befrielse at komme væk fra mobningen. Jeg fik nogle venner, som jeg stadig tager på stadion med i dag. Og jeg fik en god kontaktperson, som jeg kunne snakke med om de ting, der var svære. Han kunne forstå mig. Det betød meget, for det var ikke nemt at skulle væk fra min familie, og min dårlige selvtillid gjorde det ikke nemmere. I starten turde jeg ikke tale med nogen, men min kontaktperson hjalp mig.

Efter efterskolen forsøgte jeg mig med et par forskellige uddannelser. Først procesoperatør. Det var ikke lige mig. Derefter murer. Her bestod jeg grundforløbet og fandt efter noget tid en læreplads, men det var ikke et godt sted. Min mester mindede om min far, han var ikke stofmisbruger, men hans adfærd var den samme. Under lærepladsen fandt jeg ud af, at jeg med alt det, der foregik derhjemme, nok ikke var klar til at fortsætte med uddannelse, og så kom jeg på FGU.

På FGU fik jeg Morten som lærer. Efter jeg har fået Morten som lærer, er det blevet meget bedre med min selvtillid. Han er en af de vigtigste grunde til, at jeg er så glad for at gå på FGU. Han minder faktisk lidt om min kontaktperson på efterskolen. Han forstår mig. Han hjælper mig personligt før fagligt. Han ser mig som et menneske og ikke bare som en elev, der bare skal sættes i gang. Vi løber sammen, og når vi løber, så snakker vi meget om de ting, der foregår i mit liv. Hvis jeg var blevet taget hånd om på samme måde, som Morten tager hånd om mig, i folkeskolen, så tror jeg, at jeg havde været et andet sted i dag.

Jeg vil hellere klare det selv

Jeg har aldrig haft det så godt derhjemme. Min bror er syg oven i skallen, og min far er et svin. De er begge to fucking ligeglade. Da jeg gik i 3. klasse, der blev mine forældre skilt, og min mor gik ned med stress. Jeg begyndte at få noget angst, men jeg stolede ikke på så mange mennesker, så jeg spurgte aldrig om hjælp. Men der var så en lærer, der mente, at jeg skulle starte til psykolog. Det gjorde jeg, men det hjalp ikke en skid. Derfor flyttede jeg skole, og så gik det så fint nok i starten i hvert fald. På et tidspunkt begyndte jeg at skille mig ud. Jeg gik i en klasse med en gruppe af piger, som der var meget fnidder med, og det gider jeg fucking ikke. Så jeg sagde fra, og så var der en af dem, der fik alle til at hade mig, og lærerne gjorde ikke en skid. Så jeg passede meget mig selv, hvilket resulterede i, at jeg ikke gad komme.

I 7. klasse blev jeg bortvist i to uger, fordi jeg havde delt en video, som nogle fik ondt i røven over. Og så begyndte de at snakke om, at jeg var et dårligt menneske. Så jeg bad dem om at lukke røven, og så gik jeg og kom ikke rigtig tilbage. Midt i 8. klasse startede jeg på ungdomsskole. Det var røv kedeligt at gå der faktisk. Man kommer kl. 10 og går kl. 12. Det er meget individuelt. Det var fint nok, fordi jeg fik lov til at passe mig selv. Jeg kan godt lide, at folk bare skal fucke af fra mig og bare at være mig selv.

Jeg blev også overfaldet her i 2019. Det resulterede i, at jeg begyndte at drikke rigtig meget. Her gik det op for min familie, at det ikke stod så godt til. Jeg fik noget psykologhjælp, men jeg har det meget sådan, at det hjælper ikke. Jeg vil hellere klare det selv. Det har jeg lært af min far og bror. Jeg er blevet overfaldet igen, men jeg gider ikke engang at prøve at gå til psykolog.

Nu får jeg lov til at være barn

Gennem det meste af min barndom var det mig, der stod for alle de der huspligter. Min mor var nede med stress, min far snakkede jeg ikke rigtig med efter mine forældre blev skilt, og min bror var stofmisbruger. Min mormor kom nogle gange og hjalp med opvasken, men ellers var det mig, der stod for det meste.

Jeg havde ingen rammer. Jeg gik i skole, når jeg ville, hvilket var meget sjældent, og ellers var jeg bare derhjemme, drak mig stiv, og gjorde ting som man ikke skulle. Der var ingen krav til at møde op i skole, og min mor gjorde ikke noget ved det. Jeg ville ønske min mor havde været mor fra starten. Når hun prøvede, gad hun ikke.

Da min bror flyttede hjemmefra, så boede jeg alene med min mor. Jeg var ved at rive hovedet af hende, fordi hun var nede med stress. Jeg prøvede at komme ind i en ungdomsbolig, men det lykkedes ikke. Så flyttede jeg hjem til min tante og onkel og startede på FGU. Det var rigtig godt for mig at komme væk fra mit gamle miljø og alle de dårlige ting. Det var ikke godt for mig at passe mig selv. Hjemme hos min tante og onkel har jeg faste rammer. Jeg skal ikke vaske tøj, det gør de. Jeg skulle lige vænne mig til, at jeg godt måtte være ung. Det er forfærdeligt, når de siger, at jeg ikke må gå i byen. Jeg er ikke så god til folk, der bestemmer over mig. Men nu har jeg lov til at være barn... eller teenager.

En svær start

Jeg blev mobbet fra 2. til 6. klasse. Der var ikke nogen lærere eller andre voksne, der greb ind. Jeg blev på skolen, og grunden til at mobningen stoppede var, at jeg blev voldelig. Jeg ved godt, at det ikke var det smarteste, men det virkede. Og mobningen var en lille ting i forhold til, hvad der foregik derhjemme.

Jeg blev anbragt på efterskole i 9 klasse. Jeg ville ikke på efterskole, fordi der var mange nye mennesker, og det er jeg ikke så god til. Jeg er meget genert, og jeg kan godt lyde nedladende, når jeg taler, fordi det kommer ud uden filter. To uger inden efterskolen stoppede, blev jeg smidt ud. Så kom jeg hjem, og så blev jeg fjernet igen.

Jeg har været doven i skolen og usikker og har ikke vidst, hvad jeg ville. Min mor har sagt, at man er idiot, hvis man går et sted som FGU, at man er der, fordi man er doven og ikke gider at arbejde eller tage en uddannelse. Sådan oplever jeg det ikke. Det er fint på FGU, men nu vil jeg gerne snart videre. Jeg er stadig usikker på, hvad jeg vil. Men jeg er nået til et punkt, hvor jeg gør, hvad der passer mig.

Forbandede nøgenbillede

På min 18-års fødselsdag lagde min gode veninde nogle billeder og videoer fra vores venskab op på min Facebook-profil. Hun havde bare ikke opdaget, at der var et billede af mig, hvor jeg var splitternøgen. Billedet blev delt med lynets hast, og jeg følte, at alle havde set videoen og grinede af mig, hver gang de så mig.

Det var dråben for mig. Jeg pakkede min taske og flyttede hen til min kæreste på Sjælland for at starte på en frisk. Jeg skulle være flyttet fra Lolland noget før, for jeg var i et dårligt miljø og røg ind i et alkoholmisbrug.

Jeg bor stadig sammen med min kæreste; vi har en lejlighed, og det er godt. På mandag skal jeg til jobsamtale på et sygehus. Flere i min kærestes familie arbejder der, og de har foreslået det. Jeg tænker stadig på, om dem, der skal ansætte mig, mon har set nøgenvideoen.

Du bliver ikke til noget

Jeg er blevet mobbet hele min skoletid både af de andre elever men også af en lærer. En dag sagde min tysklærer til mig, "du bliver ikke til noget". Jeg blev sur og kastede noget efter ham. Jeg blev virkelig vred. Han har også sagt noget lignende til andre elever. Efter det gad jeg ikke tage det seriøst mere. Jeg blev i skolen, men jeg vidste ikke, hvad jeg ville.

Nu går jeg på FGU, hvor jeg går i en klasse med et godt fællesskab. Efter FGU vil jeg gerne være social- og sundhedshjælper. Det er min mor, og jeg har prøvet det i praktik, det var godt nok.

Jeg elskede min støtte-pædagog

Min skolegang? Den har været fin nok, men der har selvfølgelig været det, som vi alle sammen oplever. Mobberier og det har været lidt hårdt, fordi jeg har lidt af ordblindhed, som først er blevet opdaget rigtig, rigtig sent. Faktisk først i år. Og det har jeg jo altid haft på en eller anden måde, så derfor har det været rigtig svært for mig at være en del af klassen.

Jeg ved ikke, om de ikke har opdaget det. Jeg tror bare ikke, at de har gjort noget ved det. Altså de har ikke rigtig ville teste mig. Eller også så har det bare ikke været så slemt på det tidspunkt. Jeg ved det faktisk ikke. Jeg tror, at jeg er ude i, at jeg har glemt lidt min barndom og min folkeskoletid, fordi det måske alligevel ikke har været så rart.

I 1. klasse får jeg så en støttepædagog, da de godt kunne finde ud af, at der var et eller andet.. socialt måske.. som har haltet. Hun kom så ind og var sammen med mig i nogle af timerne til at starte med, og så blev det justeret op til, at hun var der i alle timerne og kun var placeret på mig. Jeg beholder min støttepædagog frem til 4. eller 5. klasse, hvor jeg så vælger at sige, at jeg ikke ville være i den klasse, så jeg starter i specialklassen, hvor vi kun er, jeg tror, at vi har været 5 til at starte med, men vi ender med at være 7.

Jeg elskede min støttepædagog. Jeg var simpelthen så glad for hende, og jeg ærgrer mig virkelig også meget over, at jeg ikke snakker med hende i dag. Altså jeg er venner med hende på Facebook, og jeg kan se, at hun lægger opslag op engang imellem, og hun har da også kommenteret nogle af mine, når jeg har skrevet noget succesfuldt om, hvad der er sket skolemæssigt. Men jeg var glad for hende, og hun hjalp mig. Hun var der, når det var svært i klassen.

Men desværre ender det også med, at jeg var en af dem, der blev placeret bagerst, for hun var der jo til at hjælpe mig, så jeg behøvede ikke at være med i undervisningen. Og så i 8. klasse bliver vores specialklasser nedlagt i folkeskolen, så der var ikke noget, der hed specialklasser mere.

Jeg lærte det bare selv

I folkeskolen blev jeg for det meste mobbet fra 0. klasse til 8. klasse, og så flyttede jeg over på en anden skole, hvor jeg også blev mobbet. Jeg var næsten aldrig i skole. Jeg tror højest, at jeg var i skole en time per uge, og så lærte jeg det bare derhjemme i stedet for.

Mine forældre prøvede at snakke med lærerne, om de enten kunne sætte mig i alene-rum eller om de kunne få smidt nogle af eleverne ud, men der skete ikke noget som helst. Og så sad mig og min mor og min far derhjemme og lavede nogle opgaver, hvor jeg fik bøger fra skolen, og så var mine forældre mine lærere, selvom de ikke har nogen uddannelse selv.

Min mor og far prøvede at snakke med skolen om de kunne gøre noget ved nogle af de elever, der havde mobbet mig ud, men de var sådan rimelig ligeglade med det. At hvis jeg blev mobbet, kunne jeg bare flytte skole. Det er også derfor, at jeg har så svært ved alle timerne nu, for jeg havde ikke lært noget som helst. Det meste af det jeg har lært, det har jeg lært selv.

En af grundene til at jeg rykkede skole var også, fordi lærerne var begyndt at se ned på mig, fordi jeg ikke kunne noget som helst. Så valgte min familie og jeg, at jeg skulle flytte skole, og der blev det en lille smule bedre, men det var stadig det samme.

Jeg fik gjort folkeskolen færdig og taget eksamenerne i 9. klasse. Jeg sluttede med eksamener, hvor de laveste karakterer var 02, og de højeste var 12. Så jeg kunne jo godt, jeg lærte det bare selv.

Min ordblindhed blev først opdaget i 10. klasse

Da jeg nåede udskolingen, skiftede jeg skole. Der var kun op til 6. klasse på den skole, som jeg havde gået på ind til da. På de få år havde jeg haft syv forskellige dansklærere, så lærerne vidste ikke rigtig, hvem vi var. Fra 7. til 9. klasse gik det faktisk godt. Jeg havde god støtte fra min mor, der er dansklærer, og jeg fik fine karakterer. Men så kom jeg til 10. klasse. Her fandt de så ud af, at jeg var ordblind. I 10. klasse!

Det er egentlig ikke, fordi jeg har følt, at det har været en udfordring. Men det kunne da have været lækkert at finde ud af noget før, for så kunne man have givet den en ekstra skalle til prøverne. Det var ikke et stort problem for mig, men det var da træls, at jeg altid sad som den sidste. Hvis jeg havde vidst det lidt før, så kunne jeg måske have givet den en ekstra skalle til prøverne, og så vil jeg have haft en forklaring på, hvorfor jeg altid var den sidste.

Nu, hvor jeg er blevet voksen, kan jeg godt se, at jeg manglede en, der satte sig ned og spurgte, om jeg var okay

8. klasse var et af de værste år i mit liv. Min mor var nede med depression, min far var alkoholiker, og da min far så begyndte at drikke igen, gik jeg også selv ned med en depression. I skolen vidste lærerne udmærket godt, at jeg havde det svært, men der var ikke nogen, der gjorde noget ved det. Jeg søgte hjælp hos en psykolog, som min far havde anbefalet, men hver gang jeg fortalte noget, sagde psykologen det videre til min far. Det var lidt problematisk, da det jo blandt andet var min far, jeg fortalte om til psykologen. Så jeg var der to gange, og så kom jeg der aldrig mere.

På EUD skal du gøre det hele

I både 8. og 9. klasse mødte jeg sjældent op til timerne. Jeg endte med at forlade folkeskolen med dårlige karakterer og startede derfor i 10. klasse. Her blev det ikke bedre. Tværtimod. Jeg fik en kæreste og nogle venner, der ikke var gode for mig. Jeg var der hele året, men det var ned ad bakke hele vejen igennem. Efter 10. klasse blev det en smule bedre. Jeg søgte ind på EUD – handel og kundeservice. Jeg gennemførte grundforløbet i andet forsøg, men fik desværre ikke en læreplads. På EUD får man ikke hjælp til at finde en læreplads. Der er nogen til at hjælpe dig, men de har for travlt, så du skal selv opsøge lærepladsen, selv skrive ansøgninger, selv gøre det hele. Og inden for butik er der stort set ikke nogen lærepladser at få.

Derfra skulle jeg selv finde ud af det hele. Sådan har det faktisk været hele mit liv. I øjeblikket er det ikke noget, som jeg har følt, at jeg har manglet. Men nu, hvor jeg er blevet voksen, kan jeg godt se, at jeg manglede en, der satte sig ned og spurgte, om jeg var okay.

Efter jeg gennemførte grundforløbet på min erhvervsuddannelse, så blev jeg sygemeldt i et år med en dårlig fod. Da jeg kom tilbage fra sygemeldingen startede jeg på FGU. Denne gang byg, bolig og anlæg. Her var jeg, indtil jeg blev gravid med min søn. Da min søn kom til verden, gik jeg ned med en fødselsdepression og blev igen sygemeldt. Med hjælp fra sundhedsplejersken kom jeg igennem til en psykolog, der kunne hjælpe mig. Jeg fandt ud af, at min depression startede, da jeg var fire år gammel. Siden dengang har mit bæger været fyldt til randen. Selvom det har været tæt på at flyde over mange gange, har jeg altid kunne klare mig selv, men ikke denne gang. Denne gang havde jeg brug for hjælp. Heldigvis fik jeg den hjælp, jeg havde brug for. Hvis jeg havde fået den hjælp i 8. klasse, havde jeg været et helt andet sted i dag.

Han har fået mig til at tro på mig selv

Den første lærer på FGU behandlede mig som et barn. Den anden lærer behandler mig anderledes. Han forstår mig.

Det var min kammerat, der fik mig til at starte på FGU. Han sagde, at jeg skulle prøve det, i stedet for at jeg gik og ikke lavede en skid. Den første lærer jeg fik, var ikke den bedste. Han behandlede mig som et lille barn, der ikke fattede en skid. Han opførte sig som en pædagog. Jeg tænkte, at det var noget pis at gå på FGU. Men der kom en anden lærer, som hjalp mig i gang.

Min lærer hjælper mig igennem FGU. Han har fået mig til at tro på mig selv. Han gør, at jeg får noget ud af at gå der. Han ser ind i en og behandler en anderledes. Jeg går derfor stadig på skolen.

Jeg har nu fået mod på at finde ud af, hvad jeg gerne vil. Jeg går og tænker over, om jeg skal have en uddannelse eller bare have et job. Jeg har en ven, som jeg nok ser meget op til. Han har været ude i nogle rigtig dårlige ting, men i dag har han et arbejde, en kæreste og en bolig. Jeg kunne godt bruge, at jeg fik hjælp til at finde ud af, hvad jeg gerne vil.

Jeg blev tvunget til at tage på ordblindeefterskole

Min skole kunne ikke hjælpe mig med min ordblindhed. Lærerne og kommunen tvang mig derfor til at gå på to forskellige ordblindeefterskoler.

I 3. eller 5. klasse fandt man ud af, at jeg var ordblind. Selvom lærerne vidste det, så fik jeg ikke hjælp eller hjælpemidler, der kunne hjælpe mig med at læse og skrive. De forstod ikke de udfordringer, som jeg havde. Det var nok også derfor, at de gav op på mig.

I 8. klasse startede jeg på en ordblindeefterskole, men det var ikke noget, som jeg selv valgte, det var mine lærere og kommunen, der tvang mig. De sagde, at niveauet i 8. klasse på skolen var for svært for mig. Det var for tidligt at komme på efterskole, når jeg ikke selv havde lyst. Det betød, at jeg kom væk fra min familie og venner. Det var nok derfor, at det ikke gik godt på efterskolen, og jeg mødte også nogle forkerte venner. Da jeg blev smidt ud, tænkte jeg bare yes, fordi jeg troede, at jeg så selv kunne vælge en skole, men nej.

Kommunen tvang mig igen til at starte på en ny efterskole, men det var en lorte efterskole. Jeg fik ingen hjælp, og det var svært at snakke med lærerne, når de løj for mig og ikke fortalte sandheden. Jeg tror, at min kammerat og jeg endte med at blive smidt ud, fordi vores lærer ikke kunne lide os. Vi prøvede at snakke med nogle om det, men de gjorde ikke noget ved det.

At andre ville bestemme over mig var ikke en rar følelse. Det var nok også derfor, at jeg var skoletræt og kun gik i 10. klasse i to uger, inden jeg droppede ud. I dag går jeg på FGU. Det skyldes, at min kammerat fik mig til at starte der og min mor var en kæmpe støtte.

Jeg fik at vide, at jeg var dum

Jeg blev testet ordblind i 6. klasse. Selvom jeg var ordblind, så fik jeg ikke den samme hjælp som de andre i klassen. Jeg gav lidt op. Til en skolehjemsamtale fik jeg også at vide, at jeg var dum i ord. Jeg tænkte, at så kunne skolen også være ligegyldig. Jeg begyndte at holde mig tilbage.

Jeg havde det svært i 8. klasse, så jeg skiftede skole. Men på den nye skole blev jeg heller ikke accepteret i klassen. Jeg følte, at jeg blev set forkert på, fordi jeg var lidt anderledes. Det var svært. Jeg ville gerne føle, at jeg var god nok. Lærerne gjorde ikke noget for at hjælpe. Det gjorde, at jeg ikke havde de bedste karakterer.

Kommunen betalte for, at jeg kom på efterskole i 10. klasse. Det hjalp mig rigtig meget. På ordblindeefterskolen fik jeg gode karakterer og gode venner. Vi var alle ens. Alle var der for hinanden, hvis man havde brug for hjælp. Jeg gik med nogle ligesindet, som alle havde en svaghed med at læse eller regne. Det hjalp også, at vi højest var 15 elever i en klasse.

Jeg har opbrugt mine tre EUD-klip

Jeg har opbrugt mine tre EUD-klip på grundforløb, som jeg ikke gennemførte. I dag går jeg på FGU for at finde ud af, hvad jeg gerne vil. Jeg ved, at jeg skal noget med mine hænder og ikke noget bogligt.

Jeg har gået på mange forskellige EUD grundforløb. Det første grundforløb gennemførte jeg. Det var dog ikke var den vej, som jeg ville gå. Jeg startede så på et andet grundforløb. Selvom jeg gennemførte det, så kunne jeg ikke komme videre. Jeg var for ung. De ville gerne have, at man har mange års livserfaring, og jeg var kun 17 år.

Jeg fandt ud af, at jeg gerne vil være kok. Jeg startede derfor på gastronom-uddannelsen, men stoppede, fordi jeg kørte galt. Mit liv gik i stå og min drøm blev ødelagt. Efter ulykken var jeg i chok. Jeg trak mig tilbage og var hjemme i 1 ½ års tid. Kok er stadig min drøm, men presset er for stort, og det kan jeg ikke klare længere. Jeg valgte så at starte på konditor-uddannelsen, da det minder om kok. Men jeg stoppede. Jeg kunne mærke, at det var en fritidsinteresse, som jeg ikke kunne komme videre med.

På FGU har jeg muligheden for at finde ud af, hvad jeg gerne vil. Jeg er kommet godt ind på skolen og snakker godt med alle. For at man kan gå på EUD igen, når ens klip er opbrugt, skal man først have fundet en læreplads. I dag går jeg på FGU for at finde ud af, hvad jeg gerne vil. Jeg kan ikke startet på et nyt grundforløb, da jeg har opbrugt alle mine klip. Jeg ved, at jeg skal noget med mine hænder og ikke noget bogligt.

Erhvervsuddannelser tales ned

I min folkeskole oplevede jeg, at lærerne og UU-vejlederne opretholdte et klart hierarki mellem uddannelserne. Der var de gymnasiale uddannelser, og så langt derefter kom erhvervsskolerne. Den fortælling holdte mange forældre også fast i, og det var ærgerligt, at der var den holdning, synes jeg. De gymnasiale uddannelser førte til penge og prestige, fik vi fortalt.

Samtlige elever i min folkeskoleklasse tog i gymnasiet efter 9. klasse, men jeg tænker, at det er urealistisk, at det var den bedste løsning for alle.

Jeg klarede mig godt i skolen, og lærerne og vejlederen sagde, at jeg burde gå gymnasievejen. Så jeg fulgte rådene og startede i 1.g ligesom alle mine klassekammerater. Men gymnasiet var ikke lige mig, så jeg droppede ud og tog i stedet på en gratis gymnasial uddannelse i udlandet. Det er superærgerligt, at man ikke bliver præsenteret for de alternative muligheder – der er ikke ret mange, der kender til dem.

Ensidig vejledning med fokus på det boglige og gymnasiale sender mange ind i en blindgyde, tror jeg.

Jeg fandt ud af, at jeg kunne bidrage med noget

Så fandt jeg ud af, at jeg var ordblind i 9. klasse, inden jeg skulle op til eksamen, så jeg gik ikke op. Jeg tog direkte fra folkeskolen til kokkeskolen, for det kunne man godt, og det klarede jeg faktisk meget godt. Jeg fik 10 og 12 i det hele. Lærerne der, de forstod en. Næsten alle var ordblinde eller havde ADHD eller et eller andet.

Det var lidt en drøm, fordi begge mine forældre er kokke og stadigvæk arbejder indenfor faget, men det er et meget hårdt job. Både psykisk og fysisk. Men jeg fandt ud af, at jeg kunne noget og kunne bidrage med noget, og der var noget, som jeg faktisk var god til. Jeg var på tre forskellige lærepladser, hvor den ene var en michelin-restaurant.

Jeg blev næsten færdig, men så stoppede jeg inden, og så har jeg bare arbejdet for nogle private selskaber og taget ud og serveret og arbejdet med det. Jeg har været udsat for nogle ting, som gjorde, at jeg har fået angst og posttraumatisk stress. Jeg havde ikke så sød en kæreste, og det er jeg ikke lige kommet mig over. Det begyndte at gå dårligt på arbejdet, og så begyndte jeg at få præstationsangst og at hyperventilere meget. Så blev jeg nødt til at stoppe.

Efter kokkeskolen prøvede jeg faktisk at starte op på VUC for at tage 9. klasse færdig, men det fungerede bare ikke for mig. Det der med at skulle sidde så mange timer foran en skærm. Og de der nederlag er jeg ikke så god til, så går jeg lidt i baglås. Jeg ville ønske, at jeg kun kunne gå i skole eller komme på en uddannelse, der har noget med klima at gøre. Jeg vil gerne hjælpe til med alt det her klima-krise, og jeg synes ikke rigtig, at der er nogen muligheder. For hvad kan man lige blive inden for det, hvor jeg kan komme igennem det.

Jeg sad bare og sov

Jeg har ADHD, og jeg har altid haft svært ved skolen. Jeg kan huske i 1. klasse eller sådan noget, så sad jeg og faldt i søvn i timerne. Og det var ikke, fordi jeg ikke havde sovet nok. Eller fordi jeg ikke havde energi til at gå i skole. Jeg blev bare træt af al den information. Jeg blev sådan overstimuleret. Alle de ting, der skete rundt om mig. Jeg tror, jeg var mere fokuseret på alle andre omkring mig, så jeg kunne ikke fokusere på de opgaver, som jeg skulle lave. Så blev jeg bare træt og faldt i søvn.

Jeg gik i specialklasse fra 3. til 9. klasse. Det var ikke lige det fedeste, fordi folk tænkte, at det var "de mærkelige" der går derovre. Jeg følte mig mere tilpas med dem, der gik i normal klasse. Der var mange af dem, der gik i specialklasse, der kom fra familier, som ikke havde så mange ressourcer og sådan noget, og det har ikke været mit tilfælde. Jeg følte mig så meget udenfor. Jeg følte mig forkert placeret. Det har også altid gjort, at jeg har fået mange dårlige venskaber, folk som ikke var gode for mig.

Jeg var god til sprog, fordi jeg altid har været ude at rejse meget med mine forældre. Men det blev der ikke holdt fast i, fordi jeg skulle være på samme niveau som alle de andre i specialklassen. Jeg var mega god til engelsk for eksempel, men jeg gav nok bare op. Jeg tror egentlig bare, at jeg havde brug for mere ene-undervisning eller en mere normal klasse, hvor jeg ikke skulle koncentrere mig om alle de andre, der var i klassen – selvom man ikke er mange i en specialklasse. Man er måske 10 i en specialklasse, men de havde så mange problemer derhjemme, dem der var der, og det forstyrrede hele undervisningen.

Jeg har altid fået at vide, at jeg var for stille

Mine skolegang er lidt rodet i mit hoved, der er nogle sorte huller. Jeg fik en dyb depression i 7. klasse, og derefter skiftede jeg skole 7 gange på under 3 år. Jeg fik angst for at være på min folkeskole.

Jeg passede ikke ind. Jeg følte mig ikke set og forstået, og jeg kunne ikke klare det, som skolen krævede. Jeg blev ikke inkluderet, og lærerne pressede mig. De sagde til mine forældre, at jeg skulle have legeaftaler to gange om ugen. Men jeg havde brug for bare at slappe af efter skole. Jeg har altid fået at vide, at jeg var for stille. Jeg fik at vide, at jeg skulle larme mere i timerne. På et tidspunkt havde jeg en lærer, som jeg havde det rigtig godt med, men han blev fyret. Derefter var der ikke sammenhold i klassen.

Da jeg fik en depression, blev jeg testet for asperger syndrom, og det havde jeg så. Vi prøvede at få hjælp, men fik det ikke rigtigt. Jeg ville gerne på specialskole, men det var der lukket ned for i den periode, fordi der var inklusion. Så jeg blev tvunget til at gå i den skole, som udløste min angst. De sagde, at der ikke var andre skoler, men det var der.

Så jeg skiftede skole 7 gange, frem og tilbage fra min folkeskole. Jeg gik også kort på friskole, men de sagde, at de ikke kunne have folk med diagnoser, så tilbage på folkeskolen igen, så prøvede jeg efterskole, det kunne jeg ikke klare, så kom jeg tilbage igen, så 10. klasse, så Specialisterne, så FGU. På FGU sagde de, at de godt kunne hjælpe mig, men det kunne de slet ikke. Så stoppede jeg og mødte ikke op, og nu er jeg på Kickstart.

Karakterræset

En af de ting, jeg synes presser meget, er karakterne og den måde, som de er opbygget på. Man kan ikke gå så meget op i det man lærer. Det handler mere om karakter. Hvad med de egenskaber, man skal have i det job, som man skal ud til? Det kan være de menneskelige egenskaber, hvis man skal arbejde med ældre eller børn.

Det er både i folkeskolen og efter. Det er det pres, der er hele tiden gennem ungdomslivet, hvis du skal have den uddannelse. Men det er jo ligegyldigt, om du har et 12-tal, hvis du ikke har de egenskaber, der skal bruges til et bestemt job. Jeg synes, der skal være flere praktiske ting i skolen. For eksempel værksteds agtige ting, hvor man kan øve det, i stedet for at man skal lave opgaver.

Jeg tror godt, at jeg kan klare et job

I Specialisterne spillede jeg i et band. Jeg spillede bas og lavede musikredigering. Vi lavede også noget med computer, hvor vi både skulle samle en computer og programmere. Jeg kunne bedst lide at samle noget konkret og blive færdig med en opgave. Men jeg har det allerbedst, når jeg er på min computer eller ser på tegneserier, som jeg skal til at købe. Det gør mig glad, når jeg researcher noget.

Fremtiden er svær. Jeg har en blokade i hovedet, noget der slører for at tænke fremad. Det er ikke forudsigeligt. Jeg er meget selvkritisk. Jeg ser mange negative ting ved mig selv – mere mangler i stedet for fordele. Jeg har svært ved at se, hvordan man kan komme fra en uddannelse til et job, der kan være relevant for mig. I mange uddannelser skal man skrive mange opgaver. Det har jeg svært ved at se, hvordan jeg skulle kunne klare. Jeg tror godt, at jeg kan klare et job. Jeg vil gerne sidde foran en computer og for eksempel samle noget eller finde fejl. Noget på en computer.

Du kan lige så godt droppe ud

Jeg har haft angst siden 4. klasse. De psykologer, jeg har talt med, peger på, at angsten er startet på grund af forskellige situationer i folkeskolen. Jeg har altid haft sceneskræk og ikke brudt mig om at stå foran andre. I 4. klasse havde vi en lærer, som råbte én i hovedet, hvis man ikke havde lavet lektier. En dag kom jeg lidt for sent i skole. Men før jeg var kommet, havde de andre snakket om, at der var en masse, der ikke havde lavet lektier. Så aftalte de i fællesskab, at "så siger vi bare til læreren, at vi ikke har lavet det". Så da jeg kom ind ad døren, udpegede læreren mig og spurgte, om jeg havde lavet lektier. Det havde jeg, og derefter fremhævede hun mig overfor de andre i klassen: *"hvorfor kan i ikke alle være ligesom ...*", og så skældte hun alle de andre ud. Så det endte med, at jeg var den slemme i klassen, og jeg blev frosset ude.

En anden gang, da vi var på skoletur i Tyskland, der fik jeg et angstanfald på en togstation, og jeg nåede derfor ikke toget med de andre. Jeg var alene, men heldigvis mødte jeg politiet, som hjalp mig og ringede til min lærer. Min lærer var rigtig sur. Ikke fordi de skulle bruge tid på at komme frem og tilbage, men fordi jeg fik et angstanfald.

Da jeg var halvvejs gennem 8. klasse, blev jeg og mine forældre kaldt til en samtale med skolen. Jeg havde nærmest ikke været der siden sommer. De mente, at jeg lige så godt kunne droppe ud, fordi jeg kom jo ikke alligevel. Men jeg havde jo angst. Så meget, at hvis jeg kom for tæt på skolen, faldt jeg helt sammen. Jeg var skuffet over, at de bare gav op på mig på den måde og ikke prøvede at hjælpe mig. Jeg blev sat til siden med en følelse af, at de ikke gad at bruge tid på at håndtere problemerne. Jeg ville ønske de i stedet havde grebet fat og set på, hvad man kunne have gjort for at hjælpe mig.

At komme op om morgenen

For andre er det en nem ting at komme op om morgenen, men for mig er det en kamp. Hver morgen når jeg vågner, orker jeg ikke noget, der er kun negative tanker i gang. Jeg har fået styr på min angst, men depressionen har taget rigtig godt fat. Nogle gange når jeg vågner, ville jeg ønske, at jeg ikke vågnede. Så skal man kæmpe med at komme ud af sengen, og for det meste synes jeg ikke, at jeg vinder. Men når jeg er kommet ud af sengen og spist morgenmad, så er jeg klar til at komme ud ad døren og afsted. Der er ikke andre, der kan hjælpe mig med at komme op om morgenen end mig selv.

Fremtidsdrømme

Min fremtidsdrøm er at blive teknisk tegner. Jeg ved ikke, om det er noget for mig, men det er den drøm, som jeg har haft i længst tid. Jeg godt kan lide at spille SIMS, og det jeg bedst kan lide, det er ikke at spille, men at bygge huse. Jeg finder tegninger af huse online, og så kopierer jeg dem og sætter det op i SIMS. Min fars kæreste er mekanisk tegner, og da hun fortalte mig om det, tænkte jeg, at det lød pisse spændende.

Så blev jeg uddannelsesparat

Jeg synes, at det har været en rigtig fin skolegang. Jeg har haft venner, jeg er selvfølgelig blevet mobbet, men jeg har ikke haft det der karakterræs på mig, som jeg synes andre har. Jeg er selvfølgelig ked af, at jeg ikke har været så god til at få de gode karakterer, som så mange andre er rigtige gode til. Jeg ved ikke, om det er fordi, at jeg er dårlig til at aflæse, hvad opgaven er, for jeg gør bare det, som jeg tror, den siger. Jeg ved ikke, om det er fordi, at jeg har autisme, for vi har svært ved at tolke på nogen ting, hvis det ikke er meget specifikt.

Altså jeg synes, at jeg fungerer meget normalt, men der er måske punkter, hvor jeg afviger, hvor man godt kan se, at der er noget autisme. Det der med at være engageret socialt og sådan noget lignende, det synes jeg, at jeg har lidt svært ved. At komme i gang med at snakke med folk og møde nye mennesker.

Jeg blev erklæret ikke uddannelsesparat, fordi mine karakterer ikke var gode nok. Jeg var sikkert lidt trist, fordi nogle af mine venner blev erklæret uddannelsesparate. Der var også nogle, som tog på efterskole og sådan noget lignende. Så der blev jeg delt op fra mine venner, og jeg skal starte op et helt nyt sted, hvor alle er virkelig fremmede. Da jeg startede i grundskole, der kendte jeg rigtig mange, fordi jeg havde gået i børnehave med dem. Men så i 10. klasse, der er alle bare fremmede. Der kunne jeg godt mærke det der angst-nervøs, med fuldstændig at lukke munden. Dagen efter vi var startet, der skulle vi på tur i to dage, så der var jeg sådan 'hold da op, hvordan gør man?'

Men jeg kom igennem min 10. klasse og blev uddannelsesparat, så det var fedt. Jeg har haft mange forskellige uddannelsesønsker; fra arkitekt, til biolog, til historiker og nu til Urban landskabs ingeniør.

Du er ikke uddannelsesparat

Jeg havde et rigtig godt snit, da jeg gik ud, men jeg var stadig ikke uddannelsesparat, fordi jeg ikke kunne finde ud af at opføre mig ordentligt i skolen. Men jeg følte, at det var rigtig uretfærdigt. Det var sådan et stempel elever, som lærerne ikke kunne lide, fik. Fordi alle de elever der egentligt var kloge nok, men som lærerne ikke kunne lide, de fik alle sammen at vide, at 'du er ikke uddannelsesparat'. Mens alle de der stille mennesker, der ikke er så kloge, de blev erklæret uddannelsesparate, selvom de havde et meget lavere snit. Men de var stille i timerne, så derfor fik de lov. Lærerne brugte det overfor os, det kunne man tydeligt se.

De behandlede os med respekt, og så er det bare sjovere at gå i skole

Der har lige været et par skoleskift. Den ene af skolerne lukkede, og så flyttede vi jo, så ja... Og så blev jeg smidt ud af den ene... Ja det har bare været sådan lidt... Jeg har måske ikke været så sød i skolen. Jeg synes bare, at alt andet end skolen var sjovere, tror jeg.

De venner, jeg fik i folkeskolen, har jeg stadig den dag i dag, men jeg kan ikke huske noget nogen lærere nogensinde har sagt til mig. Selvfølgelig har jeg lært noget af at gå i skole, jeg er jo ikke sådan snotdum og aldrig nogensinde har lyttet efter, men jeg husker bare ikke folkeskolen som sådan juhu. Jeg synes det var fedt, at man ikke havde ansvar for noget, det kan man da godt savne engang i mellem, men jeg synes ikke, at det var sjovt at gå i folkeskolen.

Til gengæld synes jeg, at 10. klasse var rigtig sjovt. Men det er fordi, at der syntes jeg, at det var rigtig sjovt at være i skolen. Jeg ved ikke om lærerne generelt var klogere, men de var ikke så negative. Lærerne mødte os bare med en anden respekt, og det gjorde, at forholdet blev bedre. Og så er det bare sjovere at gå i skole. Altså jeg begyndte ikke at lave betydeligt mere, men jeg var mere stille i timerne og sådan nogle ting.

Jeg tror ikke, at problemet er om du er klog eller ej, for boglige elever kan også godt rende ind i problemer. Jeg tror, at problemet er om du har meget uro i dig, og du måske er lige mellem at skulle være i en specialklasse og ikke skulle være i en specialklasse. Så er du meget urolig, og du larmer meget i timerne, og du skal tie stille, det bliver lærerne jo også trætte af. Så det bliver bare dig hver gang. Så hvis der måske er nogle andre der larmer i timerne, så er det alligevel dig der får skylden, for det er jo altid dig alligevel... Så bliver det bare sådan en ond spiral, og du bliver ham der den irriterende i klassen, og lærerne synes det og så til sidst, så gider man heller ikke være der.

Jeg tror ikke sådan, at det er fordi man tænker sådan, at 'jeg skal være sjov, jeg skal irriterer de andre og larme i timerne'. Jeg tror bare, at man har så meget uro indeni, du ved, har så meget energi, at man ikke kan lade være... ligesom hvis du er rigtig glad, så tænker du heller ikke så meget over, hvad du siger, du siger bare noget. Det er den samme mængde energi små skoledrenge har indeni, og de kan bare ikke komme ud med det, så de sidder bare og bla bla bla.

Der går sport i hvilke lærere, man kan svare igen

Når først man har fundet ud af, hvilke lærere man kan svare igen, så bliver det også en sport, hvor meget man kan svare dem igen og sådan. Så begynder alle. Når jeg tænker tilbage på det, så var vi jo nogle fucking lorte elever, men det tænkte vi ikke en skid på dengang. Elever har ikke nogen respekt for lærere, og det skal lærere altså lære at forstå.

Hvis en lærer er sød overfor eleverne, så er eleverne enten søde overfor læreren eller tænker okay, dig kan vi fucke med. Det handler om at have sådan en grænse for, hvor sød man skal være og hvor streng og hvor meget man skal sætte sig i respekt. Det er der rigtig mange, særligt ældre lærere, der ikke kan finde ud af, og så er det bare sjovere at fucke med dem.

Du dur ikke til andet end erhvervsuddannelse

Alle siger til hinanden, at erhverv er for dumme mennesker. Det er ALLE folkeskoleelevers opfattelse. Sidste udvej er erhverv. Jeg tror, at det er fordi man kigger på, at jo højere snit du skal have for at komme ind, jo klogere er mennesker. Erhvervsuddannelserne bliver også talt ned af lærerne.

Altså, hvis du får gode karakterer i folkeskolen, så synes lærerne, at det er synd, hvis du tager en erhvervsuddannelse. De siger 'brug dine evner'. Jamen, hvad nu hvis jeg gerne vil lave noget med det her? Det synes de er åndssvagt.

Det gør bare, at der er nogle, der ikke søger ind på uddannelserne. Og alle dem der søger ind på gymnasiet, de ender ligesom mig selv med at tænke 'hvorfor er jeg her?' Ligesom mig selv. Og det er åndssvagt, for så ender man med at blive *rigtig* skoletræt til sidst. Det er bare en ond spiral. Det bringer ikke noget godt med sig overhovedet. Og vi har brug for håndværkere og ikke flere akademikere, eller jo, men kun til et vist punkt, ikke?

Jeg var der tre måneder, så droppede jeg ud

Jeg startede med at gå på én skole fra 0. til 7. klasse, men jeg gik ud, fordi jeg synes, at der var for meget larm i klassen. Jeg tror bare ikke, at lærerne kunne styre os. De havde ikke ressourcerne til dem, der var på skolen. De skulle måske være sendt på en specialskole. Så jeg skiftede skole. Der var stadig meget larm, selvom det var mindre. Men efter, så gik jeg i 10. klasse, og så var det et af de bedste år i mit liv. De første to måneder lavede jeg rent faktisk noget arbejde i timerne, og jeg viste noget engagement overfor lærerne. Så da jeg stoppede, vidste de godt, hvad jeg kunne.

Min matematiklærer kunne godt se, at jeg ikke rigtigt havde behov for at lave det, som de lavede i timerne. Jeg kunne det ligesom godt. Så stoppede jeg bare med at lave lektier. Altså, jeg ved ikke lige hvorfor. Jeg tror, at jeg var lidt ligeglad. Selvfølgelig arbejdede jeg så i de fag, hvor jeg ikke var specielt god, ikke. Det blev man jo nødt til.

Jeg ville gerne på HTX og blive ingeniør, men det droppede jeg hurtigt. Jeg kunne bare ikke lide hverken klassen, lærerne eller tingene, som man skulle lave i skolen. Jeg ville gerne have gået med mine venner på STX, men min mor fik mig til at tage HTX i stedet for. Jeg var jo god naturfagligt, så HTX var måske et sted, jeg hørte lidt mere til. Det fandt jeg jo så meget hurtigt ud af, at det gjorde jeg ikke. Jeg tror maksimalt, at jeg var der i tre måneder. Og jamen, så startede jeg på at arbejde i nogle boder og noget lagerarbejde. Jeg prøvede også en elektrikeruddannelse. Men igen, så var det bare ikke mig. Det blev hurtigt kedeligt. Jeg tror, at jeg stoppede efter et par måneder. Og ja, så arbejdede jeg lidt videre.

Jeg kunne bare ikke rigtig koncentrere mig overhovedet. Jeg kunne ikke huske de ting, som vi lavede. Eller hvordan man gik ind på de der forskellige ting i Microsoft med Word og sådan noget. Jeg var ikke så god til at navigere i det, og så var det ikke så nemt at lave lektier og sådan noget. Altså, måske skulle jeg have været til lægen, ikke? Altså, se om det er hukommelsesproblemer eller sådan noget. Det var noget, som jeg manglede, eller... jeg skulle måske have opsøgt nogen. Jeg ved det ikke.

De sagde, at jeg ikke var uddannelsesparat

Da jeg sluttede niende klasse, så sagde de, at jeg ikke var uddannelsesparat, selvom jeg havde et snit på lige omkring 7. Man tager til sådan en samtale med en lærer, og så siger de, at du har fået det og det i snit, men du er desværre ikke uddannelsesparat. Altså det var jo lidt frustrerende, at du havde arbejdet i ti år, og så kan du ikke rigtig bruge det til noget på grund af en lille ting som dit snit. Jeg tror også, at nogle af de lærere, der bestemte det, ikke så godt kunne lide mig. Jeg var måske lidt en balademager i nogle af timerne. Jeg gad ikke rydde op efter noget rod, som andre havde lavet. Det gad jeg altså ikke. Og så lavede jeg ikke mine lektier så tit. Jeg gad ikke lave lektier i de fag, jeg ikke kunne lide og faktisk heller ikke i de fag, jeg godt kunne lide og var god til.

Jeg savner en voksen, der ved hvad der foregår

Min drøm er at bygge min egen zoo. For at blive i stand til det, så begyndte jeg på at uddanne mig til anlægsgartner for derefter at kunne søge ind på landskabsarkitekt. Jeg skulle så have en mester fra januar i år, men fordi jeg er så langt i min graviditet, så kan jeg ikke – der er jo ikke nogen, der vil ansætte mig for at betale mig i tre måneder og så betale hele min barsel. Så det var fysisk umuligt, at finde en der gad, så det gad jeg ikke at prøve. Og så var det jo at søge arbejde. Og igen, hvis man kommer ud i Super Brugsen, Netto med mere og arbejder der mere end 120 timer, så skal de betale ens barsel. Så det var der ikke nogen, der var interesserede i.

Jeg ringede til kommunen og snakkede med dem. Jeg snakkede med vejlederen på skolen og 3F og min skolelærer på min gamle ... Jeg har virkelig skullet snakke med alle, der var ikke rigtig nogen, der vidste noget. Det er der stadig ikke. Men min kommune er også bare fuldstændig til at lukke op og skide i. Man ringer til kommunen, og så er det sådan en sur gammel kost, som egentlig ikke har lyst til at snakke med dig, der sidder i kundeservice. Og dem på skolen, de er jo ikke en del af kommunen, de er bare et tilbud, man kan komme til, så de ved heller ikke noget om det her.

Jeg ved ikke en skid. Jeg ved intet overhovedet. Og krydser fingre for at kommunen giver mig nogle penge, når jeg går på barsel. Jeg leder også efter mine feriepenge, for dem kan jeg heller ikke finde. Min gamle chef kan heller ikke finde dem.

Man savner bare en voksen, der faktisk ved, hvad der foregår, som man kan spørge. Svare på de spørgsmål, jeg har. Jeg ved bare ikke helt med mine spørgsmål – altså jeg er jo ikke den eneste, der har været i den her situation. Men de håndterer det som om, de aldrig har prøvet det før.

Jeg tænker ikke over det hver dag, jeg synes ikke, at jeg skal spilde tiden med at bekymre mig om det, for det skal jo nok komme, men det begynder bare at være snart, at jeg skal have et svar. Og det svar virker det ikke til, at der er nogen, der har.

Lærerne kunne ikke rumme, at jeg havde problemer i hovedet

Jeg var ikke skide skarp, men det interesserer jo ikke en at sidde og lave dansk og matematik, så jeg har klaret mig relativt gennemsnitligt, fordi jeg har bare lagt det til side. Og det har så sat sig i min måde at træne og spise på, fordi det kunne jeg kontrollere – jeg kunne kontrollere, hvad der skulle ske, når jeg spiste. Jeg kunne ikke kontrollere det, der skete i skolen eller derhjemme, men maden og træning, det kunne jeg styre.

Selve uddannelserne og lærerene var gode, men de er ikke forberedte til – ikke at jeg var et problembarn –, at jeg havde problemer i hovedet. De var ikke uddannet i at arbejde med sådan en som mig. På alle de uddannelser jeg har været på, så har jeg haft to lærere, hvor den ene lærer havde kendt mig i en uge, da hun sender mig til en ny psykolog, fordi hun kunne se, at der var noget galt. Og den anden lærer, han blev ved med at holde fast i mig, han kørte mig op til psykolog, bankede på døren og skubbede mig ind ad døren, for ellers var jeg ikke kommet afsted. Han kom med mad til mig og satte det foran mig, han var der virkelig hele tiden – den forældre man ikke havde.

Det er ikke, fordi der ikke var plads til ens forskelligheder, fordi det er der, men der var ikke plads til den ekstra hjælp og fysiske støtte. Der er jo mentorer, men man skal jo selv gå op. Jeg ville aldrig i mit liv gå op og søge en mentor, for så kan folk se, at jeg havde brug for en mentor. At man har brug for hjælp. Jeg tog heller ikke valg selv, for hvad nu hvis jeg tog et forkert valg. Det er først de sidste få år, at jeg gør noget selv. Dengang kunne jeg ikke tage ned på McDonalds og beslutte mig for noget mad, for så skulle jeg tage et valg. Men et valg i det hele taget, skal jeg sidde foran eller bagved i bilen. Det var svært, da jeg skulle vælge min retning her i livet og vælge en uddannelse. Man får at vide, at man har de der 3 klip, og at jeg nu har brugt 2, så jeg har kun et klip tilbage.

Siden 5. klasse har jeg tænkt over, om mor er vågen, når man kommer hjem

Jeg havde noget spiseforstyrrelse fra 8. klasse af, som havde været der i 5 års tid. Vi vidste ikke helt, hvad det var, for jeg sultede ikke, men jeg ville hellere lade være med at spise end at gøre noget som helst. Og det skjulte jeg jo sådan lidt for mine forældre, fordi min mor var syg. Hun fik en blodprop i hjernen, da jeg blev født, og har ligget syg siden. Det er sådan on and off. Hun er velfungerende nu, men det hopper sådan frem og tilbage. Jeg tror, vi er på 38 blodpropper i hjernen, og de fleste mennesker dør af en. Der har været måneder, hvor det har fungeret, hvor man ikke har kunnet mærke noget, og så er der måneder, hvor hun bare ligger i sengen.

Siden 5. klasse har jeg tænkt over, om mor er vågen, når man kommer hjem. Og det har altid bare været en – ikke noget jeg har tænkt over – men det husker man jo, når hun ikke tager telefonen. Så ringer jeg lige igen og igen. Det har jo ikke betydet det ekstra for mig, for det har jeg jo altid gjort. Vi har jo altid være forberedt på at… jeg har altid 100 % vidst, at min mor ikke ville nå at opleve mit barn. Det har jeg vidst, siden jeg var 10 år gammel, fordi hun ville nå dø at inden. Det er hun så ikke af en eller anden grund. Hun holder stadig ved. Det er først ved at komme til en psykolog, at jeg har fundet ud af, hvor meget det egentlig fyldte, for jeg omlægger jo min dag til, hvordan er det derhjemme. Er hun frisk, er hun ikke? Men det har været en vanesag, ligesom man skal ud og gå med hunden. Vi har jo været vant til det, og vi har aldrig fået hjælp fra kommunen eller noget som helst, ikke noget støtte eller psykolog. De har ikke tilbudt det, og vi har ikke vidst, at det eksisterede. Sidste år fik hun så en ny blodprop efter vaccinen, hvor hun har fået hjælp, da det var på grund af vaccinen. Og så har vi så fundet ud af nu, at vi har kunnet få så meget hjælp, som vi ikke har fået.

Der har ikke været særlig meget støtte, overhovedet. Vi har heller aldrig snakket særlig meget sammen hjemme, fordi min far er opdraget forkert. Jeg ville gerne have haft, at vi havde snakket sammen. At det blev en hverdagsting. Alle ved, at mor er syg, vi snakker ikke om det. Vi ved reelt ikke, hvorfor hun er syg, stadigvæk, men det er også lægerne, der ikke ved, hvad der foregår. Vi har aldrig snakket særlig meget sammen om, hvad der foregår, og det gør vi jo så stadig heller ikke nu. Og det har så ødelagt familien nu, fordi de skal skilles. Og det har vi så fundet ud af efterfølgende, at det hele hænger sammen. Han har været overbelastet over at skulle passe på to børn, hunde og hus, hvor man ikke har vidst, om mor eksisterede, når man kom hjem. Det havde han jo også brug for at snakke med nogen om, og det havde vi jo også som børn, men det har vi aldrig haft.

Det er ikke rart at være anderledes

I de små klasser var der kun to-tre andre med anden etnisk baggrund. Alle andre kom fra klassiske danske familier, så vi var anderledes. Vi kunne ikke det samme, og vi fik ikke det samme med i madpakken, hvilket var med til at skabe en opdeling. Jeg havde det lidt svært med at føle mig anderledes.

For eksempel det her med ikke at spise svinekød. Når man er seks år og går i 0. klasse, så ved man ikke nødvendigvis, hvorfor man ikke må spise svinekød. Så når folk spørger, så svare man bare, at det har ens forældre sagt. Da jeg blev ældre, blev det værre at være anderledes. De andre syntes, at jeg var mærkelig, fordi jeg spiste anderledes. De sagde også "hvorfor drikker du ikke med os? kom nu, du lever med os, så skal du også gøre det."

Jeg oplever, at medierne tegner et billede, som gør, at man er dømt på forhånd; det gør det sværere at have en anden etnisk baggrund. Første gang jeg snakkede med en pige på en ikke-platonisk måde, der sagde hun "vi kan ikke snakke sammen, for du er mørk." Jeg vidste ikke, at det betød så meget. Det var nok første gang, at jeg virkelig indså, at det havde konsekvenser at være anderledes.

Derfor blev det mit mål at bevise, at jeg kunne gøre noget andet, end folk forventede. 'Det kan godt være, at I har en forudindtaget mening om mig, men jeg skal bevise, at I tager fejl'. Jeg tror, at jeg kæmpede lidt hårdere for at komme ind på en god uddannelse, så jeg en dag kunne sige "jeg klarede det, og alt det I troede om mig, var en fejl."

Gymnasiet var den fedeste tid i mit liv. Men også den værste. Jeg fik en masse gode venner og havde det supersjovt. Men det var også i gymnasiet, at jeg for første gang for alvor oplevede diskrimination. Der var hele tiden nogle, som skulle pointere, at jeg var mørk, var anderledes, og spurgte om jeg virkelig var lovligt i Danmark. Det var hyggeracisme, men jeg hyggede mig ikke.

Jeg arbejdede hårdt i gymnasiet og involverede mig i alt muligt. Jeg blev tutor, jeg blev festformand, og jeg kom med i elevrådet. Og så kom jeg ind i bestyrelsen for hele uddannelsesinstitutionen sammen med de voksne. Jeg lærte virkelig meget af at være en del af alt det. Holde alle de bolde i luften og samtidig være social og have venner og familie. Det har hjulpet mig meget.

Mange havde på forhånd dannet et billede af indvandrere, der var meget negativt og havde dårlige konnotationer. De mente, at alle "mørke" enten var kriminelle eller ville ende ud i problemer senere i deres liv. Jeg havde dog, efter de tre på gymnasiet, formået at ændre en masse folks meninger og holdninger, hvilket jeg så som en kæmpe sejr. Det gør mig glad, hvis jeg kan ændre så mange holdninger bare ved at være mig selv. På universitet er det helt anderledes. Der har folk slet ikke samme billede af os indvandrere. Det er mere sådan 'nå, du går på uni og læser det samme som os'. Jeg vil i sidste ende mene, at jeg stadig har haft en fin skolegang og et fint liv, jeg har bare skulle kæmpe lidt hårdere for at nå mållinjen.

Skolen kan også være sjov

Jeg har altid været en person, der har tænkt sådan: 'Skole er en nødvendighed, men det er ikke fordi, at det er det fedeste i verden'. Sådan tror jeg, at de fleste har det. Så man er jo nødt til at finde andre ting ved skolen, der er sjovt – som gør det lidt federe at stå op om morgenen.

Jeg tror også, det hjalp mig meget, at jeg startede til sport. Jeg har gået meget til sport hele mit liv. Igennem folkeskolen spillede jeg fodbold, og basket var en stor del af mit liv. Det var noget, der hjalp mig meget med at kunne danne venskaber. Selvom jeg var anderledes, delte vi glæden ved fodbold, og så var det andet ikke vigtigt.

Generthed

Jeg er ikke født i Danmark. Jeg kom til Danmark, da jeg var ret lille, og jeg havde det svært med sproget til at starte med. Jeg var en meget genert dreng. Jeg snakkede faktisk aldrig, og hvis jeg skulle snakke, så hviskede jeg ind i folks øre.

I børnehaven eller 0. klasse kan jeg huske, at jeg blev hentet sammen med nogle andre udlændinge og kørt hen til en anden skole. Jeg ved faktisk ikke, hvad vi lavede der, men det var ret mærkeligt at være derhenne. Jeg følte mig alene, og det gjorde mig ked af det. Jeg ville hellere være hos mine forældre.

Når lærerne spurgte mig om noget eller nogen snakkede til mig, så svarede jeg aldrig. Jeg kiggede bare på dem. Så troede de, at der var noget galt med mig; at jeg blev slået derhjemme eller et eller andet. Så mine forældre blev kaldt til samtale for at høre, hvordan jeg havde det derhjemme. Det forstod mine forældre ikke noget af, for derhjemme var jeg glad og snakkede derudad.

Jeg var meget knyttet til min familie, så når min far afleverede mig i skolen, var jeg meget ked af det og græd. Jeg følte mig alene, og det var svært for mig. Heldigvis var der en anden udenlandsk dreng i klassen, og vi blev bedste venner. Han snakkede meget; det gjorde jeg ikke.

På et tidspunkt begyndte jeg pludselig at snakke. Så kunne jeg pludselig lege med de andre børn, fordi jeg kunne spørge. Men jeg havde sparet op siden børnehaven, så jeg begyndte at snakke meget, og jeg kunne ikke tie stille. Så det endte med, at jeg blev lidt en balademager, fordi jeg larmede, forstyrrede og lavede sjov.

Senere, under min uddannelse, fik jeg et studiejob hos et teleselskab, hvor jeg skulle lave opsøgende salg. Det var jo lidt vildt, fordi jeg altid havde været genert. Så jeg var rystende nervøs, da jeg startede. Men efter nogle måneder begyndte jeg stille og roligt at åbne mere og mere op. Jeg udviklede mig faktisk rigtig meget og blev så udadvendt, at jeg slet ikke var nervøs længere. Jeg var meget mere snakkesalig. Jeg begyndte bare at snakke med folk.

God vejledning

I 8.-9. klasse, da vi skulle til at vælge studieretning, der havde vi faktisk frit slag. Vi havde en studievejleder, der kom ned og forklarede os det hele, og der var faktisk ikke noget pres. Det var bare sådan "Hvad har du lyst til?" "Hvad vil du gerne?".

Jeg ville gerne i en retning, hvor jeg skulle have matematik, fysik og kemi på A-niveau, fordi jeg elskede de fag. Min vejleder rådgav mig til at begynde på B-niveau i stedet for, så jeg ikke knækkede halsen, og så kunne jeg altid opgradere til A-niveau. For A-niveau var ret svært, sagde han.

Det viste sig at være en rigtig god ide og hjalp mig faktisk meget. Det var rigtig god vejledning.

Man vil gerne passe ind

Der var et fint sammenhold i klassen i min skole, men det var også sådan, at hvis man skilte sig lidt ud, hvis man var lidt mærkelig eller anderledes, så kunne man nemt blive smidt ud af gruppen og blive holdt ude.

Så det var altid sådan, at man skulle præstere eller vise et eller andet for, at man var sej nok til at være sammen med de seje. Man skulle præstere og sørge for, at man altid kunne vise, at man hørte til i den seje gruppe.

Det havde jeg svært ved, og jeg synes, det var hårdt en gang imellem. Senere, da vi blev ældre, fandt jeg ud af, at venskaber er noget andet.

Man har ikke nok tid til at vælge

Skole var fint. Jeg kunne godt lide det, og undervisningen var stille og rolig – lærerne var også gode. Så kom jeg til 9. klasse og var igennem det og eksaminer. Så tog jeg en optagelsesprøve og kom på gymnasiet. Så havde vi et grundforløb, men jeg vidste ikke, hvad jeg skulle være på det tidspunkt. Jeg havde en tanke, men jeg var ikke 100 % sikker. Jeg skulle bare igennem. Så gik der et år. Og efter 2. g tænkte jeg, at jeg skulle være IT ingeniør. Og den her linje, jeg har valgte på gymnasiet, har ikke noget med IT-ingeniør at gøre. Så nu er jeg bare i gang med den her uddannelse, og så må jeg bare få den overstået og supplere fag bagefter.

Det er svært at vælge linje. Man ved ikke, hvad man skal være. Jeg tænkte, at gymnasiet bare var den mest basic vej, men der er ikke noget galt med at tage tømrer, det kunne jeg sikkert have taget, hvis jeg havde tænkt over det fra starten af. Man har ikke så lang tid til at træffe et valg. Man går direkte ud af 9. klasse til gymnasiet, har 3 måneders grundforløb, og skal vælge ny linje igen der. Du har ikke nok tid. Og hvis man holder et sabbatår, så skal man huske, hvad man har lært – og så når man kommer tilbage til skolen, har man glemt det, man har lært tidligere. Så du er ikke klar til det, du er i gang med at opbygge.

På et tidspunkt giver man op

Man får ikke altid sine drømme opfyldt, så jeg tror ikke, at det kommer til at være IT. Der er lang vej, tror jeg. Jeg har stadig mine drømme om at blive IT-ingeniør, men jeg tænker bare, at på et tidspunkt giver man op.

Jeg skal supplere fag på universitetet og så arbejde for kommunen, og så skal jeg arbejde privat, efter jeg har arbejdet for kommunen i nogle år. Så vil jeg gerne være privat IT-konsulent. Her tjener jeg bedre, det er mere lønnen. Jeg vil gerne have en høj løn. Der er mange, der siger, at man gerne vil arbejde for noget, man er glad for, - selvfølgelig er det også rigtigt - men hvis man arbejder for noget, man er glad for med en lav løn, hvordan skal man så forsørge sin familie og for eksempel holde et stort bryllup. Jeg skal have bil, jeg skal ud og rejse. Der skal være råd til det. Det er det, jeg går efter lige nu.

Man ender med at leve op til de negative forventninger

Jeg havde en lærer; jeg ved ikke, om han var hyggeracist eller rigtig racist. Han lavede jokes med alle, men når han nåede til mig, så blev tonen anderledes. Jeg synes, at det var ubehageligt, og derfor svarede jeg ham igen. Der var mange dage, hvor jeg ikke havde lyst til at komme i skole, fordi jeg ikke ville ende i den situation.

Jeg kan huske, at jeg til terminsprøverne i 9. klasse fik et 10-tal i matematik. Så sagde læreren "ja, du har fået 10 i matematik. Det skal du ikke regne med, at du får til eksamen." Jeg spurgte ham, hvorfor han sagde sådan, og han sagde, at det bare var for, at jeg ikke fik for høje forventninger. Jeg klagede over det til min klasselærer, men hun sagde bare, at vi ikke skulle gøre mere ved det, fordi det bare var en joke.

Da vi talte om, hvad vi ville efter gymnasiet, sagde jeg STX, fordi jeg gerne senere vil læse noget naturfagligt. Så fnisede læreren bare...

Da jeg sagde til studievejlederen, at jeg ville på STX, sagde studievejlederen, at jeg hellere skulle vælge EUC. Jeg sagde, at det ikke interesserede mig, og studievejlederen spurgte hvorfor ikke. "Du kan starte dit eget firma som tømrer. I kan jo godt lide at være selvstændige. "

Nu er jeg snart færdig med STX, og det er godt. Jeg synes, at der er meget racisme. Det meste er hyggeracisme, som jeg tydeligt siger, at jeg ikke synes, er sjovt. Og jeg oplever også direkte racisme.

Da vi kom tilbage efter lockdown havde jeg, ligesom mange andre, ladet skægget gro. Jeg blev kaldt til samtale hos skolens ledelse, fordi nogle lærere og elever så mig som en trussel mod skolen, fordi jeg havde ladet skægget gro og havde droppet sociale medier. De troede, at jeg var blevet radikaliseret, og jeg følte, at nu havde jeg tabt igen.

Det er nok sådan, at kriminelle bliver skabt – når forventningerne bliver på den måde, og man ender med at leve op til dem. Man føler, at man nok selv har været ude om det. At man nok har gjort et eller andet. Og så kommer man til at leve op til det. Efter de beskyldte mig for at være en trussel for skolen, så er religion begyndt at betyde mere for mig. Man tænker sådan "hvorfor tror folk alt det her om mig?" og så tænker man "okay, fint så skal jeg vel det." Jeg har talt med mine forældre om det, og de siger "sådan er det bare, fordi vi lever et sted, hvor der er meget uvidenhed, og medierne gør det ikke bedre."

Jeg siger til mig selv – "bid det i dig. Lad være at tage det tungt og arbejd på at vise, at du er bedre end det". Det har givet mig motivationen til at arbejde videre og modbevise folk. Jeg vil gerne være læge eller tandlæge, noget naturfagligt i hvert fald. Så jeg kan komme tilbage og sige til min lærer "hey, prøv lige at høre her. Du grinte ad mig, min ven. Men nu har jeg gjort det!"

Et godt fællesskab

Da jeg var yngre, var jeg med og spillede basket. Jeg var ikke særlig god til det, men i Game behøver man ikke at være god til sporten - det er mere fællesskabet, man er med til. Og så syntes jeg, at det var fedt, at jeg kunne være med til en sportsgren, hvor jeg kunne være sammen med både folk der lignede mig og folk der ikke lignede mig, men som forstod mig. For vi spillede basketball eller fodbold, selvom vi alle sammen var lige dårlige eller gode. Det var det vigtige. Og man gik ikke op i at forbedre sig som sådan i sporten men bare oppe i hovedet.

Da jeg begyndte i 1. g, var der en af playmakerne der spurgte, om jeg ville være med i Game igen, så det kom jeg, og nu er jeg koordinator for playmakerne. Jeg er deres kontaktperson, og så skal jeg sørge for det udstyr, som de har brug for. Så skal jeg til møde med kommunen og SSP, hvis der nogle af vores zone-børn, der kommer i problemer. Det er fedt.

Fra lille skole til stort gymnasium

Jeg gik på en lille privatskole med små klasser, og hvor alle kendte alle. Lærerne var lidt ligesom forældre, og vi elever lignede hinanden. Det kunne godt være lidt udfordrende, da vi blev teenagere, men der var flere fordele end ulemper. Der var kun én klasse pr. årgang, og klasserne var små, så lærerne kunne virkelig tage hånd om hver enkelte elev.

Jeg begyndte på et kæmpe, kæmpe gymnasium. Det var en meget stor forskel i forhold til, hvad jeg var vant til, og det var en udfordring at skulle tilpasse sig til det. Derfor stoppede jeg og gik i en anden retning. Men det var heller ikke mig, og så endte jeg med at tage en toårig STX, så jeg ikke spildte et år.

Jeg var i tvivl undervejs om, hvad jeg ville. Jeg var inde på uddannelsesguiden, og så kiggede jeg bare på de forskellige uddannelser, og der var intet, der sagde mig noget. Og så sagde jura mig bare lidt, men jeg var meget bange for, at jura var sådan et fag, hvor at man var meget begrænset og kun kunne blive advokat. Hvem siger, at jeg gerne vil være advokat om tre år? Men så fandt jeg ud af, at det var meget bredt, og det åbnede en masse forskellige døre. Der er brug for jurister over det hele.

Kampen for det bedste udgangspunkt

Jeg har aldrig været i tvivl om, at jeg skulle på STX efter grundskolen, men jeg faldt ikke til på det gymnasium, som jeg begyndte på, så jeg har gået på tre forskellige. Jeg er typen... jeg skal prøve ting, før jeg finder ud af, om det er noget for mig. Det har fyldt rigtig, rigtig meget for mig. Det med ikke at kunne finde rundt i, hvad det egentligt er, jeg gerne vil.

Jeg var heldig med, at det alligevel kun tog tre år at gennemføre gymnasiet, så jeg ikke spildte tiden. Jeg tror, at mange er bange for spildtid. Det kunne jeg også selv mærke. Det var vigtigt for mig at komme gennem gymnasiet på tre år, selvom jeg skiftede retning og var meget i tvivl undervejs. Der er ikke plads til at finde ud af, at man har valgt forkert og er nødt til at starte forfra. Det kan jeg godt mærke. Jeg kan godt mærke et pres nogle gange.

Jeg har altid haft virkelig høje forventninger til mig selv. Jeg har altid prøvet at kæmpe mig op og få de bedste karakterer, jeg kan få, så jeg kan få de bedste muligheder for mig selv. Det kan godt være overvældende nogle gange at have det sådan. Ikke mindst nu, hvor jeg går på et virkelig konkurrencepræget studie.

Folk er virkelig dygtige, og der er kamp om de gode karakterer. Der er pres fra alle sider, og jeg har også selv fået det sådan, at jeg også skal komme ud med topkarakterer, så jeg kan få det bedste job i fremtiden. Hvis man er den bedste, så har man også flest muligheder.

Jeg ved ikke, hvad fremtiden skal bringe. Det tager vi til den tid. Jeg er kun på andet semester, så der er længe til, at jeg skal finde ud af, hvad jeg vil. Og heldigvis er de supersøde, dem jeg læser sammen med.

Der er ikke plads til energiske drenge i folkeskolen

Jeg blev sendt på specialskole, og jeg ved stadig ikke rigtig hvorfor. På specialskolen var der nogen, der var mere energiske end mig og nogle, som var mere stille end mig. Men jeg burde ikke have været der, jeg passede ikke ind. Men dengang vidste man ikke så meget om ordblindhed, så hvis en var langsom til at lære, så blev man sendt på specialskole. Der var ikke nok støtte eller hjælp at få i folkeskolen. Jeg var for energisk i folkeskolen, jeg snakkede hele tiden. Lærerne havde ikke tålmodighed til mig. De havde ikke energi til at hjælpe og støtte mig. Men jeg følte, at jeg fik plastret et eller andet på, bare fordi jeg havde for meget krudt i røven.

Jeg vil gerne prøve at have et andet liv, jeg har altid gerne vil prøve noget andet. Jeg vil gerne på eventyr. Når jeg bliver færdiguddannet, vil jeg gerne til Sverige og så måske England. Jeg vil gerne prøve noget nyt, jeg har alt for meget adrenalin i kroppen. Og hvis jeg gerne vil arbejde i udlandet, så arbejder jeg for det, og så laver jeg en plan, og så gør jeg det.

Hele mit liv har jo handlet om, at jeg skulle finde det rigtige

Efter folkeskolen tog jeg en 10. klasse, fordi jeg ikke vidste, hvad fanden jeg skulle lave. Så kom livets store spørgsmål jo om, hvad fanden jeg egentlig skal gøre karriere inden for. Jeg var sådan lidt på bar bund – men begyndte som IT supporter, fordi jeg tænkte, at jeg er en computer-nørd. Der må sgu være et eller andet inden for det, som jeg godt kan lide. Så gik der et par måneder, og jeg fandt ud af, at det skulle jeg ikke. Jeg stenede lidt derhjemme i en periode. Så tænkte jeg at prøve elektriker, fordi hvorfor ikke? Der fandt jeg også ret hurtigt ud af, at det skulle jeg ikke. Så gik jeg hjemme igen. Så begyndte jeg at arbejde i et supermarked.

Da jeg fyldte 18 år, kom jeg lidt ned i et sort hul, jeg begyndte et misbrug med stoffer, hash og alt sådan noget. Jeg begyndte på produktionsskolen, mens jeg havde det der lort ved siden af. Jeg startede på tømrerlinjen, fordi jeg tænkte, at jeg måske skulle noget indenfor det. Det fandt jeg så ud af, at det skulle jeg ikke, og jeg var endnu mere på bar bund. Så prøvede jeg nogle andre linjer og kom nærmest hele vejen omkring på skolen, og jeg stod stadig på bar bund.

Jeg begyndte primært på stofferne på grund af depression. Jeg var sådan lidt ligeglad med konsekvenserne i den periode. Jeg var pisse deprimeret og ligeglad med livet. Det krævede en tur på hospitalet, før jeg besluttede mig for, at det her simpelthen var for åndssvagt. Så begyndte jeg endelig at søge hjælp og fik en mentor på det tidspunkt, som hjalp mig i gang. Jeg er lige blevet færdig på produktionsskolen efter fire år. Så nu har jeg fået arbejde i IKEA og venter bare på, at jeg skal starte, og så har jeg været clean i 3 år. Så jeg prøver ligesom at rydde lidt op i alt muligt rod fra før i tiden.

Skræmmende at man kan gå hele sit liv med en diagnose, uden at vide en skid om det

I folkeskolen var jeg lige så meget klassens klovn, fra en meget ung alder. Det gav nogle problemer på min første skole, og mine forældre besluttede, at jeg skulle skifte skole og gå et år om, fordi jeg var "umoden" eller whatever. Jeg blev revet væk fra alle mine venner uden egentlig at have nogen som helst del i det. Jeg blev aldrig nogensinde spurgt om noget som helst. Bare revet væk, og det var jo så der, hvor depressionssymptomerne startede.

Da jeg fyldte 18 år, kom jeg lidt ned i et sort hul, jeg begyndte et misbrug med stoffer, hash og alt sådan noget. Det var primært på grund af depressionen, jeg var sådan lidt ligeglad med konsekvenserne i den periode. Jeg var pisse ligeglad, pisse deprimeret og ligeglad med livet. Havde ikke noget indhold i mit liv.

Så begyndte jeg endelig at søge hjælp og fik en mentor, som hjalp mig i gang. Jeg tror det var gennem en lærer på produktionsskolen eller studievejlederen som spurgte, om jeg skulle have en mentor. Jeg fik ufattelig meget hjælp, da jeg fik en mentor. Hun tog mig direkte ind på afvænnings-forløbet. Så det var da jeg bad om hjælp, at jeg fik rigtig god hjælp. Der var noget udredning imens, og jeg fik stillet en diagnose i en alder af 21 år, som åbenbart var medfødt. Det var mærkeligt at få diagnosen. Det kan jo så forklare en del af den depression og angst, som jeg har haft. Det hører åbenbart med. Det var lidt svært at forholde sig til, fordi jeg har levet et relativt normalt liv inden da. Haft en almindelig skolegang og hele lortet. Så det føles lidt ligesom at få et stempel i starten.

Jeg føler måske, at der skulle have været nogle forældre eller lærere, som før eller siden skulle have opfanget et eller andet. Især når jeg havde så problematisk en skolegang. Fagligt nej, men på andre punkter ja. At spørge ind til, hvorfor er det egentlig, at han gør som han gør.

Overgang

Da jeg gik i 9. klasse, der havde vi brobygning, og jeg var både ude på erhvervsuddannelser og HTX, men det sagde mig ingenting. Jeg vidste, at jeg gerne ville på STX, så jeg tog til åbent hus arrangementer, og fandt ud af at Frederiksberg Gymnasium var det rigtige for mig.

Da jeg startede på gymnasiet, skulle jeg vælge linje. Det var vildt forvirrende. Jeg startede med en god veninde, og hun valgte samfundsfag/engelsklinjen, det kørte bare derudaf for hende. Jeg følte mig forvirret og ret dum, fordi jeg ikke vidste, hvilken linje jeg skulle vælge. Jeg talte meget med min familie og venner, og det hjalp mig at høre om deres erfaringer. Jeg talte også rigtig meget med studievejlederen. Jeg var glad for at have nogle at tale med, for det kan hurtigt blive meget langtrukkent at sidde med det alene. Min studievejleder sagde, at jeg bare kunne prøve de forskellige linjer af og så kunne jeg ombestemme mig. Det var det, der gjorde, at jeg fik prøvet flere forskellige linjer af. Jeg startede på erhvervsøkonomilinjen, men det var ikke noget for mig, da jeg syntes, at økonomi var kedeligt. Så startede jeg på mediefagslinen, men det var heller ikke noget for mig. Jeg kunne ikke finde en linje med mine interesser. Til sidst endte jeg på samfundsfag/matematik/engelsklinjen, og det var lige noget for mig.

Jeg blev student i 2019, og så tog jeg et sabbatår, fordi jeg ikke ville starte på en uddannelse med det samme, der var alt for mange valgmuligheder. Så jeg arbejdede og rejste og prøvede en masse ting af. Jeg havde mange samtaler med studievejledningen, og jeg læste rigtig meget op på alle uddannelser. Nu går jeg på Kommunikation og IT. Jeg havde sagt til mig selv, da jeg startede, at jeg bare kunne prøve det af, og hvis det ikke lige var mig, så kunne jeg jo droppe ud. Det var en meget stor omvæltning at starte på universitetet. I gymnasiet behøvede man ikke rigtig lave så meget, man behøvede ikke engang at komme. Men på universitet skulle man læse meget. Jeg havde svært ved at tilpasse mig, og var jeg skoletræt. Men jeg havde en rigtig god gruppe, og vi hjalp hinanden med at få læst og lavet opgaver.

Nu er jeg på 4. semester og kan rigtig godt lige fagene. Når jeg er færdig, vil jeg rigtig gerne arbejde i en organisation i udlandet.

Jeg gider ikke spilde min tid

Så læste jeg om den her uddannelse, og det lød sindssygt spændende. Der ville jeg ind. Og jeg kom ind, fordi jeg havde sindssyge karakterer. Jeg kom i gang med mit grundforløb i to-tre måneder, og så kom der en lærer over til mig. En der er rigtig god, som jeg rigtig godt kan lide og som også rigtig godt kan lide mig. Han sagde til mig, at nu når du har chancen, så vil jeg råde dig til at stoppe uddannelsen. Da jeg spørger hvorfor, så siger han 'du er indvandrer, du kommer aldrig nogensinde til at få en læreplads her i Danmark'. Der er rigtig meget racisme med de firmaer... Der er kun to her i København, der tager lærlinge, og de tager kun to-tre hvert år. Hvis ikke jeg får en læreplads, så kommer jeg slet ikke til at lære grundlaget for min uddannelse, og jeg gider ikke flytte, selvom jeg sagtens kunne få en læreplads i udlandet. Men jeg havde ikke lyst til at starte på noget nyt i udlandet.

Jeg blev rigtig glad for, at han sagde det til mig. Han er slet ikke racist selv, han sagde det bare, så jeg ikke spildte min tid.

Så startede jeg på en anden uddannelse og jeg synes, at det var pisse let. Jeg kom igennem grunduddannelsen, og så begyndte problemerne at komme, fordi efter du er færdig med grundforløbet, så skal du finde læreplads, og det er et helvede at finde læreplads som indvandrer. Der er rigtig mange firmaer, der siger, at du er indvandrer, vi gider ikke have dig. Men jeg var så heldig, jeg sendte ni ansøgninger og fik svar fra seks.

De siger jo, når du starter på uddannelsen, at det er meget let at finde en læreplads, men det er det fandme ikke. Hvis du er pæredansk, så er det let. Altså nu har jeg jo også dansk pas, så jeg siger jo ikke, at jeg er pæredansk, fordi jeg har familie der er fra andre lande, men jeg er født og opvokset her og har altid boet i Danmark. Men de har stadig den der bagtanke i hovedet, at du er indvandrer, så du kan ikke. Og så er det fandme svært at få en læreplads. Og hvis du endelig får en læreplads, altså jeg kender mange af mine indvandrervenner der har lærepladser, og de bliver behandlet som lort i de der firmaer. Der er selvfølgelig nogle få der bliver behandlet som konger, men der er rigtig mange, der bliver behandlet som lort med lorte opgaver. De siger, at det bare er lærlinge, der får lorte opgaverne, og ja ja, men det her er de ekstreme lorteopgaver.

Jeg har haft rigtig mange forhindringer under uddannelsen og haft lyst til bare sige fuck det hele, og jeg dropper ud. Jeg gider ikke mere, jeg gider slet ikke mere.

Hvorfor tage sig sammen når det kun er eksamener, der betyder noget?

Jeg har gået på rigtig mange folkeskoler. Jeg startede på en skole fra 0.-2. klasse, men det var en *rigtig* dårlig skole, så den lukkede ned. Jeg flyttede over på en anden skole og var der i 1 år, men der var forfærdelig undervisning, så mine forældre valgte at flytte mig til en privatskole fra 4.-5. klasse. I midten af 5. klasse valgte mine forældre at flytte til udlandet, og så flyttede jeg jo med. Jeg missede skolen i 8 måneder, så da jeg kom tilbage, der var jeg jo ikke klar til at komme videre. Så jeg gik 5. klasse om. Jeg havde det helt fint med det, men jeg valgte selv at sige til mine forældre, at jeg ikke gad at være på den privatskole mere, for den kunne jeg ikke lide. Så flyttede jeg fra 6. klasse til en anden skole, hvor jeg så færdiggjorde min folkeskole.

Jeg har altid, siden jeg var lille, ikke kunne lide skolen. Det er ikke, fordi jeg ikke er klog, jeg kan bare ikke lide skolen. Det er bare ikke noget for mig. Det interesserer mig ikke at sidde i skolen og lave opgaver, ihvert fald ikke på det tidspunkt, hvor jeg gik der. Jeg altid fået dårlige karakterer, fordi jeg ikke har taget mig sammen. I 9. klasse kom min lærer til mig personligt og sagde, at du er en skuffelse, og du kommer aldrig til at blive til noget. Og det har jeg fået at vide flere gange i folkeskolen, ikke?

Til terminsprøverne i 9. klasse, der fik jeg at vide, at jeg ikke var uddannelsesparat, fordi jeg havde et snit på 1. Så lavt var det. Jeg kunne ikke engang komme ind på en erhvervsuddannelse. Men så valgte jeg at tage mig sammen til eksamen og få gode karakterer, så jeg kunne komme ind på lige den uddannelse, som jeg gerne ville. Så jeg endte med at gå op til eksamen og få gode karakterer. Jeg endte med at få 8,9 i snit. Det er jo meget godt til eksamen. Jeg mente selv, at folkeskolen var spild af tid. Hvorfor tage sig sammen når det kun er dine eksamener, der betyder noget, ikke?

Den største udfordring har været, at man får at vide, at man ikke er god nok

Jeg ville gerne ind på gymnasiet, men min studievejleder mente, at jeg ikke var fagligt god nok til at komme ind – blandt andet fordi hun ikke troede på, at jeg ville kunne bestå min matematikeksamen. Hun sagde, at jeg var nødt til at bestå den eksamen for at kunne komme ind. Så hun demotiverede mig på en eller anden måde. Jeg tænkte godt, at jeg kunne komme på gymnasiet, men det tænkte hun ikke, så hun anbefalede, at jeg skulle komme ind på en erhvervsuddannelse.

Jeg har altid tænkt, om jeg overhovedet kunne tage en uddannelse, for når man får de her ting at vide, så tænker man, kan man overhovedet? Er det overhovedet noget for mig, skal jeg bare arbejde resten af livet, eller hvad skal man gøre?

Jeg har fået at vide af rigtig mange, at jeg har gode pædagogiske kompetencer. Så min søster hjalp med at melde mig ind på VUC, hvor jeg så går nu i dag. Og det er faktisk gået meget godt. Jeg er i gang med at supplere fag for at kunne komme ind på pædagogseminaret.

Nu er jeg mere motiveret og selvsikker, jeg er meget mere selvsikker. Jeg tager mine egne valg nu. Om det så er en uddannelse eller hvad det er – mine valg fremfor andres.

Han hjalp mig, og det endte faktisk med, at jeg bestod min 9. klasses eksamen

I 9. klasse fik jeg en matematiklærer. Han var rigtig god. Han hjalp mig op, og det endte faktisk med, at jeg bestod min 9. klasses eksamen.

Jeg havde nogle karakterer, som var okay, ikke lige de bedste, men heller ikke de dårligste. Min studievejleder mente, at jeg ikke var fagligt god nok til at komme ind på gymnasiet – blandt andet fordi hun ikke troede på, at jeg ville kunne bestå matematikeksamen. Hun anbefalede, at jeg skulle komme ind på en erhvervsuddannelse, selvom jeg gerne ville ind på gymnasiet.

Matematiklæreren, jeg fik i 9. klasse, hjalp mig rigtig meget. Han var rigtig dygtig, og han så alle elever som lige gode. Der var ikke nogen, der var bedre end andre. Han fokuserede på hver elev. Han var også med til at melde mig på et matematikhold, hvor man kunne få ekstra hjælp to gange om ugen, og det hjalp faktisk rigtig meget. Han hjalp også efter timerne. Han var meget dygtig til at hjælpe mig med matematik og få ens niveau op, og jeg endte jo med at bestå.

At få at vide at man var god nok. God nok fagligt. At man kan komme ind på de ting, som man gerne vil. Hvis man får at vide, at man ikke engang kan komme ind i gymnasiet, hvorfor skal man så? Så det handler jo bare om at få at vide, at man godt kan. Hvis man får at vide, at man slet ikke kan, hvorfor skal jeg så spilde min tid på det?

På VUC fungerer klassen, og jeg har nogle gode lærere. Der er en lærer, hun ser alle lige og vil ikke have, at nogle skal dumpe – lidt ligesom ham matematiklæreren jeg havde. Lærerne på VUC gør, at man faktisk gider at komme. De har en stor indflydelse. Hvis en lærer ikke hjælper dig, så får man ikke lyst til at følge med i timen, det har jeg prøvet mange gange. Men hvis de hjælper dig, kommer og spørger og faktisk holder øje med dig i stedet for at ekskludere dig, vil man gerne følge med.

Dårlige fællesskaber

Min søster blev meget syg i 5. eller 6. klasse, så hver gang der var nogen, som snakkede til mig, så var det for at høre, hvordan min søster havde det. Jeg følte meget, at jeg blev skubbet til side og folk ikke rigtigt tænkte på, hvordan jeg havde det.

Da vi ramte 8. klasse, blev min klasse splittet fuldstændig op, fordi der ikke rigtig var noget, der fungerede. Os, der blev tilbage, blev splittet op i to klasser, og jeg fik ret hurtigt tilpasset mig en gruppe, som tog meget ud og festede. Jeg havde ikke rigtig nogen at være sammen med, og så lærte jeg at spejle andre og lade som om, at jeg passede ind i en gruppe. Det var en gruppe, som lavede indbrud og var oppe at slås med andre, fordi de skyldte en masse penge til hinanden.

Jeg begyndte at ryge hash med dem, og jeg kom ud i et hashmisbrug, hvor jeg røg 4-5 joints om dagen. Det var en måde for mig at slippe væk fra alle de problemer, jeg havde. Men jeg kom ud i flere problemer. Jeg kom op i slagsmål og blev stukket ned et par gange, fordi jeg har været uvenner med folk.

Jeg blev en del af den gruppe for at blive accepteret. De accepterede mig og værdsatte det, jeg gjorde. Hvis jeg til at starte med var blevet accepteret af andre, så tror jeg, at jeg var jeg gået en anden vej. Det var lidt ligesom med en tegneseriefigur med englen og djævlen. Jeg havde englen på den ene side sådan 'Det her skal jeg stoppe, hvordan kommer jeg ud af det?' og så djævlen på anden side, der sagde 'Hold din kæft. Det her virker'.

Svært at sidde stille

Jeg var ret glad for det sociale på min ungdomsuddannelse. Men det med at sidde foran en bog og læse hele tiden, det var jeg ikke vild med. Jeg fik konstateret ADHD lige inden jeg startede, og jeg havde svært ved at sidde stille.

Jeg sagde til min studievejleder, at jeg havde svært ved at sidde stille, og at jeg havde brug for at sidde bagerst i klassen, så jeg kunne rejse mig op og gå lidt rundt uden at forstyrre de andre. Det lavede vi en aftale om, hvilket jeg var glad for. Men de fleste lærere sagde, at jeg skulle blive siddende på min plads og ikke rejse mig, for ellers ville jeg forstyrre de andre. Så der blev ikke taget hånd om mine problemer, selvom jeg havde lavet en aftale med studievejlederen om det.

Jeg synes egentligt, at jeg havde det okay med at være til timerne, men jeg har ikke gidet at lægge alle mine kræfter i det, fordi jeg godt selv vidste, at det var ikke den her vej, som jeg ville.

Nu er jeg telefonsælger, og det er jeg god til.

Tvunget i gymnasium

Jeg fik rigtig gode karakterer i folkeskolen, fordi det var det, jeg fokuserede på. Uddannelse er ikke rigtig noget, der fylder i min familie, så jeg vidste ikke, hvad jeg ville efter skolen. Jeg gad ikke på gymnasiet for, hvad skulle jeg bruge det til. Men min studievejleder var helt uenig og ville ikke lade mig træffe det valg. Derfor tog jeg en kombineret 10. klasse, hvor jeg fik grundforløb indenfor noget kontor og handel, og det syntes jeg, var det fedeste. Og eksamenerne syntes jeg rent faktisk var sjove at lave, fordi det var case-opgaver. Jeg kunne se, at jeg faktisk skulle bruge det her engelsk til noget.

Jeg fik gode karakterer i de case-baserede eksamener og ikke nær så gode i de andre. Men selvom de kunne se, at jeg klarede mig bedre med nogle læringsmetoder end andre, så ville min vejleder stadig have mig på gymnasiet. Så jeg startede på HTX, hvor jeg havde fundet noget, der lød bare en lille smule spændende.

I folkeskolen havde jeg bare siddet stille og lavet mine ting, men det kunne jeg ikke i gymnasiet. Så jeg begyndte at gå vildt meget op i det sociale, og det gik ud over min skolegang. Mine lærere sagde, at jeg godt kunne og bare skulle tage mig sammen, men jeg kunne ikke overskue at klare det godt. Det gik okay de første par år, som jeg gennemførte, men på et tidspunkt gik det skævt på grund af uenighed om fravær i forbindelse med elevrådsarbejde og på det tidspunkt, der blev jeg smidt ud.

Nu har jeg fundet ud af, hvad jeg vil, og jeg regner med at starte på HF her til sommer. Jeg vil gerne være skibsfører, som er en professionsbachelor, så jeg behøver heldigvis ikke at tage en udvidet HF. Det kunne have været meget rart at vide, da jeg skulle vælge efter folkeskolen, at jeg kunne have valgt 2-årigt gymnasium. Jeg har jo færdiggjort to år, men nu kommer jeg i stedet til at blive student samtidig med dem, der startede, da jeg skulle være gået ud.

I starten havde jeg nogle tanker om, at jeg har spildt noget tid, men jeg tror bare, at jeg har indfundet mig med, at jeg har lavet noget andet. Altså, at jeg har bare ventet lidt med at tage gymnasiet, og så har jeg fået det her politiske arbejde med, og det har også formet mig.

Det betyder meget, at man har en, man kan komme til

Efter 9. klasse tog jeg en HHX, og så kom corona, og jeg fik meget fravær på grund af hjemmeundervisning. Det var ikke noget for mig. Derfor skiftede jeg til 10. klasse i stedet for, at jeg ville blive smidt ud på grund af fravær. Så færdiggjorde jeg 10.klasse og søgte ind på EUX. Så det er der, jeg går nu. Jeg tænker, at til sommer tager jeg to år i praktik – så svarer det til en EUD-uddannelse.

Da jeg skulle snakke med min studievejleder på HHX, så var hun ikke så tilgængelig. Hver gang man var der, var der altid en samtale i gang. Jeg snakkede med hende en gang, hvor hun spurgte ind til, hvorfor jeg ville stoppe. Hun hjalp ikke så meget, hun prøvede mere at overtale mig til at blive der. Så jeg gik over til studievejlederen på min gamle folkeskole – der vidste jeg, at jeg kunne få hjælp, fordi jeg kendte ham. Så hjalp han mig med at skifte og søge ind på 10. klasse.

Jeg vil nok sige, at lærerne har hjulpet meget for eksempel min lærer fra EUX, han hjælper mig meget med at søge dansk pas. Så har han printet mange sider ud, som han siger, at jeg skal øve mig på, og så kan vi også sidde sammen engang imellem og snakke om det, så jeg kan blive klar til prøven. Det betyder meget, at man tænker, at man har en på sin side, som man kan tage over til og spørge.

Jeg tænker, at det kunne være fedt, hvis der var et eller andet, hvor nogen sidder og fortæller, hvilke uddannelser der er, fordi mange af dem er godt pakket væk. Man ved ikke, hvad der er.

Ikke plads til at være anderledes

I 0.-2. klasse var jeg virkelig begejstret for at være i skole. Men i 3. klasse fik skolen skimmelsvamp, det hele blev lukket ned, og vi blev smidt lidt rundt på forskellige skoler midlertidigt. Det blev lidt kaotisk.

Skolen valgte at bygge nogle barakker på én af fodboldbanerne, indtil de fandt ud af, hvad der skulle ske efter. Det var træls, der var ikke noget musikrum, kantine mm. Man kunne stadig være udendørs, men det var ikke det samme. Lærerne var også pressede. Det faldt også sammen med, at skolerne fik smartboards, og vi fik alle udlånt en Ipad til undervisningen. Alt var forandret fra den gamle skole. Det synes jeg var virkelig irriterende, for jeg kunne godt lide at være kreativ, bruge min krop og være fysisk. Det var der ikke rigtig plads til.

Jeg havde en idé om at, hvis jeg bare holdt ud til den nye skole var færdig, så ville alt blive meget bedre. Det tog 4-5 år at bygge skolen. Så kom vi over på den nye skole, det var helt anderledes. Nærmest hospitalsagtigt. Der lugtede af plastik og var klaustrofobisk. Endnu mindre plads til at være kreativ og lidt anderledes.

Lærerne bakkede ikke op om det, jeg ville

Det eneste der var fokus på fra lærernes side, det var karakterer. De synes, at vi skulle forberede os til gymnasiet, og at erhvervsskolen var for tabere – ikke sådan nogle som os. Jeg begyndte at miste tiltroen til lærernes beslutninger. Jeg havde svært ved at have tillid til, at de vidste, hvad der var bedst for mig. De lagde ikke mærke til, at jeg ikke trivedes, for jeg er ikke typen, der viser, at jeg har det dårligt, men jeg vender det indad.

I 8. klassede flyttede jeg til en Rudolf Steiner skole, som var super kreativ, uden karakterer og en anden måde at lære på end den folkeskole, som jeg havde været på. Der følte jeg, at der var plads til at være sig selv og skabe sin egen vej. Men da jeg kom op i 10. klasse, var det som om steinerfilosofien klashede med de krav, som staten har til, hvor meget man skal lære på det niveau. På den ene side har man en idé om, at man skal kunne gå i dybden med opgaverne, men på den anden side skal man nå igennem ekstra mange opgaver på kort tid. Det skabte en utrolig stresset atmosfære, der gjorde, at man følte, at man ikke gjorde det godt nok. Man måtte altid gå på kompromis. Jeg trivedes ikke med det, og jeg tror også, det var et generelt problem for skolen, frafaldet i de store klasser var stort. Jeg sagde til min lærer, at jeg gerne ville gå på produktionsskolen, fordi jeg synes det virkede spændende – jeg ville ikke indrømme, at jeg ikke synes, at undervisningen fungerede. For jeg kunne godt lide dem, og jeg synes, at de prøvede at gøre deres bedste. Lærerne ringede til mine forældre, fordi de ikke kunne forstå, hvorfor jeg ville det.

Både i folkeskolen og Rudolf Steiner havde lærerne svært ved at bakke op om de valg, som jeg tog, og det gjorde ikke noget godt for mit syn på uddannelse. Jeg var i virkeligheden nok lidt skoletræt, og havde mistet troen på, at jeg kunne få noget ud af en boglig uddannelse, og at jeg skulle prøve at lave noget mere praktisk og relevant i dagligdagen.

Finde min egen vej

Jeg droppede ud sammen med en kammerat. Jeg kom op på to-tre sabbatår. Her prøvede jeg at følge mine egne interesser og undersøge tingene på min egen måde.

Vi var ude og arbejde frivilligt på en gård. Det gjorde, at jeg blev mere motiveret til, at jeg skulle lave noget mere praktisk og fysisk af en art. Jeg synes, at jeg voksede i den tid, jeg var på gården.

Efter den tid, så ville jeg give erhvervsskolen et forsøg, for det skulle man, hvis man gerne vil arbejde med noget praktisk og håndværksmæssigt. Jeg startede på bådbyggeruddannelse, fordi det var håndværkernes altmuligmand. De skal kunne lidt af det hele, så hvis jeg fandt et eller andet, der var mig, ville jeg have nemmere ved at beslutte mig.

Det gav mig nogle gode muligheder i mit hoved. Problemet med erhvervsskolen var, at der ikke var så meget fællesskab. Man var meget alene om opgaverne – jeg synes det var lidt ensomt. I virkeligheden var der ikke så meget der, der klikkede. Og da vi arbejdede med epoxy og polyester, og skulle have beskyttelsestøj på til arbejdet – det arbejdsmiljø kunne min hud virkelig ikke lide. Så tænkte jeg, at det her er jeg ikke bygget til, så jeg måtte finde på noget andet. Det sagde min læge også.

Jeg startede på produktionsskolen, og det var super fedt. Vi lavede mange forskellige ting. Jeg gik på krea – og event holdet, og vi lavede mange projekter med pædagog-holdet, hvor min bror gik. Vi lavede teater for børn. De oplevelser man aldrig havde prøvet før, var super interessante. Jeg lærte meget om, hvad jeg var interesseret i.

Så var jeg i praktik. Min værkstedslærer havde spottet mine interesser og fandt et rigtig godt sted: Et frilandsmuseum med dyr. Det var det perfekte match, der var noget praktisk, event, teoretisk, gruppearbejde mm. Det var alt, hvad jeg havde brug for at blive motiveret til at stå op om morgenen.

Da produktionsskolen blev lavet om til FGU, kom jeg med i produktionsskolernes elevorganisation Modstrøm. Jeg har aldrig interesseret mig for ungdomsforeninger eller været socialt anlagt udenfor skolen. Jeg gjorde det bare, fordi lærerne foreslog det. Men jeg kunne vildt godt lide at være der, det var en varm stemning og nogle rare mennesker.

Så mit FGU-forløb blev dobbeltsidigt – Jeg var med i Modstrøm, hvor vi arbejdede med udfordringerne på FGU, og så var jeg eventkoordinatorassistent på museet, hvor jeg arbejdede relativt praktisk med dyrene, gæsterne, museet og evaluering. Det var den perfekte kombination for mig. Jeg fik så mange gode erfaringer og kompetencer der, at det halve nærmest kunne være nok.

Jeg fik overtalt mig selv til at starte på et HF-forløb. Jeg ville bare gerne finde ud af, om jeg havde nogen faglige interesser tilbage, eller om jeg stadig var skoletræt. Så havnede jeg på HF VUC i Helsingør, hvor de har en super god tilgang, fokus på trivsel og begrænset lektiemængde. De gjorde et rigtig godt stykke arbejde.

Jeg er blevet ved med at lave debatindlæg og engagere mig på andre måder, da det giver mig noget at prøve at sætte ord på mine holdninger og måder at se ting på. Så forstår jeg også mig selv og den vej, jeg skal gå, lidt bedre.

Fællesskabet trumfer det faglige

For et par uger siden, var jeg til åbent hus på RUC, og snakkede med nogle af eleverne. Mine gamle kollegaer fra praktiskstedet var begge uddannet på RUC. Jeg havde delt mit forbehold for boglige uddannelser, men de fortalte, at RUC havde en anden tilgang – gruppearbejde og fokus på fællesskab. Derfor ville jeg gerne kigge lidt på RUC, af ren nysgerrighed.

Da jeg var der, havde jeg en følelse af, at dét sted ville jeg gerne være – jeg var ligeglad med, hvad man skulle bruge uddannelsen til, men mere sådan, de mennesker der var der, den stemning der var der og oplevelsen som elev at være der. Man udvikler sig ikke af person ved at lære forskellige facts. Man udvikler sig af de oplevelser, man har med andre mennesker. Jeg har haft svært ved at retfærdiggøre at bruge tid på boglig undervisning, når jeg synes det gav mig så lidt i forhold til at være ude i verden, opleve ting og arbejde med virkelige ting, som ikke er fuldstændig abstrakt teoretisk.
Jeg vidste ikke, hvad min plan var før jeg var til åbent hus, hvor jeg tænkte at nu er det den humanistiske bachelor jeg går efter. Der kunne jeg godt se mig selv være.

Det der med fællesskabet. I virkeligheden, hvis der er noget andet end det faglige, der ikke fungerer, har det faglige ikke så stor betydning i sidste ende. Trivslen trumfer altid det faglige.

Det bedste valg er det, man vælger

Det var svært at give mig tid. Jeg følte virkelig, at jeg var en taber, at jeg hele tiden skulle argumentere imod en idé om, at jeg havde truffet et ufornuftigt eller dårligt valg. Alle var i gang med uddannelse. Men jeg havde troen på, at min livskvalitet ville blive meget større, hvis jeg tog valg ud fra det, jeg følte motiverede mig og som gav mig noget personligt.

Jeg har prøvet at snakke med andre om deres oplevelser og uddannelsesmæssige erfaringer. Er der virkeligheden noget, der hedder det rigtige valg? Jeg har altid haft en idé om, at der var et valg der var bedre for mig end andre, men jeg er kommet frem til, at der er mange valg, der kan være gode for en. Det bedste valg er det, man vælger, fordi man giver den valgte ting mere værdi.

Jeg har heldigvis haft en rigtig god familie og en god ven, der har kunnet støtte mig og underbygge min filosofi om, hvad der ville være bedst for mig. Min ven og jeg inspirerede hinanden. Det har også været op og nedture, og det med ikke at have en plan.

Der skulle have været en form for konsensus om, at det er okay at tage sig tid; at den bedste vej ikke nødvendigvis er den lige vej – og en større informationsdeling om, at der ikke er særlig mange unge der ved hvad de vil. Man tror at alle andre ved mere end de gør, at de kan mere end de kan og har en bedre plan end de har. Når jeg kigger ud på verden, ser jeg en masse mennesker der ved hvad de vil og er på vej et sted hen. Så, hvis billedet på en eller anden måde blev ændret, kunne det være, at jeg ville have det meget bedre med at gøre tingene, som jeg har gjort det.

Et system, der gør det nemmere at være mig

Jeg kom på efterskole i 10. klasse, fordi jeg havde rigtig svært ved at finde ud af, hvad jeg skulle. På efterskolen var der 120 elever, hvor 10 af dem havde fysiske handikap. Og jeg prøvede virkelig det her med at kæmpe, men det var svært. Jeg har et stort temperament. Det har jeg altid haft, og jeg har aldrig helt forstået hvorfor. Men det blev værre og værre, også da jeg kom hjem fra efterskolen. Da jeg fyldte 18 år, fik jeg lavet noget, der hedder en VISO-Rapport. Jeg blev testet for alt muligt af en neuropsykolog, og så blev der skrevet en lang rapport om, hvad jeg kan og ikke kan mentalt. Den viste, at jeg har en retardering. Jeg kan sagtens lære ting, det skal bare gå lidt langsommere end normalt. Og jeg kan ikke mærke mental træthed, og jeg kan f.eks. heller ikke mærke sult. Så jeg kører mig selv helt ned.

Hvis vi havde vidst det, da jeg gik i 4. klasse, havde jeg været et helt andet sted i dag. Så havde vi vidst, at jeg havde brug for flere pauser. Men det er først, da jeg bliver omkring 18 år, at man begynder at tænke på, hvordan det kan blive nemmere at være mig. Det burde man havde gjort tidligere.

Jeg har tænkt på, om det er os, der har nogle udfordringer, der skal tilpasse os systemet, eller er det systemet, der skal tilpasse sig os? Skal vi lave om på os selv og bruge kræfter på at lave om på nogle udfordringer? Jeg synes det burde være systemet, der tilpasser sig efter os. Der skal være et uddannelsessystem, der tilpasser sig dig. Det er bare sindssygt svært.

Så systemet kan sætte flueben

Det er svært, hvis man er i en klasse, hvor man ikke vil det samme som de andre. Jeg har gået i specialskole fra 3.-9. klasse, og da man begyndte at snakke om, hvad skulle vi efter 9. klasse og samlede alle forældrene, sagde UU-vejlederne, at vi alle sammen skulle på STU (særligt tilrettelagt ungdomsuddannelse). Det er det nemmeste, sagde de. Men at tage en STU er mest for, at så kan systemet sige, at man har en uddannelse. Uden at man reelt kan bruge den uddannelse til noget, fordi man egentligt er på førtidspension. Men så kan systemet sætte flueben ved et krav om, at de skal give borgeren en uddannelse. Der skulle bare sættes et flueben ved mig.

Lige nu ligger alt min fokus på, at jeg skal spille på min første musikfestival til sommer. Det er betalt, det er endnu federe. Ja vil gerne gå i skole, men jeg tænker, at der kan jo være mange former for skole. Jeg har faktisk overvejet højskole, jeg gik jo på musikefterskole, og musik er det jeg brænder for. Det der med at stå op og vide, nu skal jeg lave musik, det er fedt.

Førtidspension for at få lidt fred

Jeg kæmpede for hårdt på STU'en (særligt tilrettelagt ungdomsuddannelse). Der blev ikke taget hensyn til mig. Jeg gik i klasse med nogle autister, og de sagde alt for meget, og læste rigtig meget, så jeg tænkte, "Så må jeg også læse." Så jeg holdt ikke de pauser, som jeg har brug for. Det resulterede i, at jeg blev uvenner med alle mulige og havde det svært. Og så var anbefalingen, at jeg tog orlov fra min STU.

Nu har jeg fået førtidspension. For når man går på orlov på STU, så er det lovkrav, at kommunen går ind og ringer til dig hver 14. dag, og spørger: hvad så, skal du i uddannelse? Hvad så, skal du i arbejde? Hos dem står det, som om du ikke laver noget. Og det vil kommunen ikke have. Men når man har stress og er mentalt overbelastet, så hjælper det overhovedet ikke at få en opringning hvert 14. dag, og skulle fortælle sin historie forfra. Så nu har jeg en førtidspension, men det er ikke ensbetydende med, at jeg skal sidde og lave ingenting hele livet. Det er bare for, at kan jeg få lidt fred og ikke bliver ringet op. Jeg kan tage det i mit tempo. Jeg vil gerne arbejde. Men kommunen siger hele tiden: "Nu skal du det her." I stedet for, at man selv kan få lov at sige: "Nu vil JEG det her."

Det er ikke sundt at hænge ud med sin mor og far hver dag

Da jeg startede på STU (særligt tilrettelagt ungdomsuddannelse), besluttede kommunen, at jeg ikke længere måtte komme i min ungdomsklub. Deres argument var, at når jeg gik i skole, havde jeg ikke brug for klubben. Men klubben betyder vildt meget for mig, fordi det er der, mine venner er. Jeg kunne ikke hænge ud med dem fra skolen. Jeg synes, det er ret vildt, at der ikke var nogen, der lyttede til mig. Jeg ringede en gang om ugen til min sagsbehandler og spurgte, om han havde hørt fra Ankestyrelsen. Han sagde, at jeg bare skulle være afventende. Han kunne ikke gøre mere. Det var sagsbehandleren, der havde besluttet, at jeg ikke kunne være i ungdomsklub, fordi jeg gik i skole.

Så det jeg gjorde var, at jeg hver dag efter skole gik hen til borgerservice og sad og drak gratis kakao. Der gik 1,5 måned, så kom en af de der vagter og spurgte "hvad er det egentligt, du laver her?" Og så sagde jeg: "Jamen I har jo taget min ungdomsklub fra mig, hvor vil I have jeg skal være?" Så sagde han, at det kunne han godt se, men han var jo bare vagt. Så kom der en eller anden dame, og jeg spurgte hende; "Hvor fanden vil I have jeg skal gå hen?" For det ikke er sundt at hænge ud med sin fucking far og mor hver dag, det er ikke sundt. Man får ingen venner af det. Det var det, så fik jeg lov til at komme i klub igen. Men det var røvkedeligt at sidde der på Borgerservice hver dag i 2 måneder.

Folk undervurderer mig

Jeg oplever, at folk undervurderer mig sindssygt meget. Jeg har nogle gange oplevet, hvor folk har talt til mig i 3. person. Da jeg var på skiferie med efterskolen, hvor vi var 10 elever med handicap, så måtte os med handicap sidde på hotellet og spille Uno, mens de andre stod på ski. Jeg prøvede at fortælle dem, at jeg er rigtig god til at stå på ski. Jeg elsker at stå på ski. Det er et af de tidspunkter, hvor man ikke kan se mit handicap, hvor jeg føler mig som alle andre. Lærerne havde taget vores telefoner, da turen startede. Da vi var nået til den sidste dag, var jeg så rasende. Jeg gik op til lærerne og råbte, at enten gav de mig min telefon, eller også gav de mig lov til at komme ud og stå på ski. Så gav de mig lov. Jeg fik én dag på pisten. Jeg var den bedste af dem alle sammen. Mange af de andre, havde aldrig stået på ski før.

12 måneder på en båd

Jeg har aldrig rigtigt gået i skole. Jeg har måske været der 20% af min skoletid. Min mor havde svært ved at styre mig, da jeg var yngre, og havde svært ved at få sendt mig afsted i skole om morgenen. Det er ikke fordi, jeg har manglet kærlighed og omsorg i min barndom, men jeg har aldrig haft grænser. Og jeg var en meget bestemt ung mand – så hvis der var noget jeg ikke ville, så ville jeg ikke.

Jeg har gået på 14 forskellige specialskoler og boet på mange forskellige opholdssteder. Fra da jeg var cirka 13 år, mødte jeg ikke længere op i skolen. Jeg havde ikke engang rigtigt styr på hvilket klassetrin, jeg var nået til. Jeg festede bare; livet var en stor leg. Dette varede indtil jeg var 17 år, hvor jeg stadig ikke havde færdiggjort min 9. klasse.

Efter at jeg fik min anden voldsdom, fik jeg et tilbud om at tage ud på en båd og sejle jorden rundt i 12 måneder og afsone min straf, og det takkede jeg ja til. Der var morgenblues hver morgen, når vi blev vækket. Jeg gik i skole hver dag, og havde eneundervisning. Det er første gang i mit liv, jeg har haft 100% fremmøde i skolen. Det var måske også fordi, der kun var 3 meter fra min kahyt til klasseværelset. Det der med at være ude på vandet gjorde, at der ikke var nogle distraktioner. Det var det samme hver dag, så det var nemmere at få en god rytme. Hvis jeg ikke var endt på den båd, var jeg aldrig blevet færdig med min 9. klasse. Jeg havde givet op. Jeg havde ikke den rygrad, der skulle til. Nu har jeg fået en mere normal tilgang til livet.

At fuldføre for sin egen skyld

I 2018 fik jeg min 9. klasses eksamen. Derefter fik jeg en lejlighed i Tingbjerg, så Nørrebro, så Husum, og nu er jeg flyttet til Vanløse. I den tid har jeg startet på flere ting og droppet ud. Jeg startede på noget business skole, det var ikke lige mig. Så begyndte jeg på blikkenslager – heller ikke lige mig. Der hvor jeg har været i længst tid, er der, hvor jeg har arbejdet frivillig. Jeg var frivillig i et halvt år i projektet "Stop Madspild". Her var jeg med til at hente og udlevere mad til sårbare – og udsatte borgere. Jeg fandt ud af, at jeg godt kan lide at arbejde med mennesker. Nu er jeg så startet på SOSU-skolen. Jeg har aldrig været så glad for en skole før nu. Jeg kan mærke, at jeg brænder for det. Det er en skole med høje standarder, og lærerne er dygtige. Der er meget struktur, og jeg har godt af at være i en struktureret hverdag.

Dengang tænkte; *"Hvad fuck skal jeg bruge det til"*, når jeg var i gang med noget. Nu tænker jeg: *"Fuck jeg glæder mig til at blive færdig, og komme ud at arbejde"*. Jeg kan se mig selv i SOSU-jobbet og vigtigst af alt, har jeg brug for at få fuldført noget. Også for min egen skyld.

Specialklassen var en blandet landhandel

Første gang jeg kom i specialklasse var i 1. klasse. Jeg var et barn med meget energi, og jeg havde svært ved at sidde stille på en stol. Jeg havde det bedst, hvis jeg sad på bordet eller under bordet. Da jeg startede i specialklassen følte jeg mig meget anderledes og malplaceret.

Specialklassen var en blandet landhandel. Det var for alle de børn, der ikke passede ind i folkeskolen. Der var børn med ADHD, børn med koncentrationsbesvær, børn der var voldelige og skabte kaos og ødelagde alt på deres vej, og så var der dem med krudt i røven. Alle havde brug for hjælp, men alle havde forskellige problemer. Og der var ikke tid til at hjælpe os alle sammen. Når jeg ser tilbage på det, burde der havde været ressourcer til at lave forskellige specialklasser. I specialklassen var vi forskellige aldre og jeg så naturligt op til de ældre. Det var de seje. De smed en mening i hovedet på mig, og jeg tog imod den. Det var i specialklassen jeg lærte mit første bandeord; at sige fuck lærerne og fuck politiet. I Specialklassen trak alle hinanden ned.